(94-95) 10-11
październik-listopad 2001

Gazeta Politechniki

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza

Święto Politechniki Rzeszowskiej - s. 4

Inauguracyjne wystąpienie JM Rektora - s. 7

50 lat naszej Uczelni - s. 21

Studenci mostowcy na największych inwestycjach w Polsce - s. 30

Nasz student w Australii - s. 33

Wydanie jubileuszowe

50 LAT
Wyższego Szkolnictwa Technicznego w Rzeszowie
1951-2001

Rektorzy Politechniki Rzeszowskiej

Doc. mgr inż.
Roman NIEDZIELSKI
Rektor
w latach 1963-1972

Prof. zw. dr inż.
Kazimierz E. OCZOŚ
Rektor
w latach 1972-1981,
1983-1987 i 1993-1996

Doc. dr hab.
Bolesław FLESZAR
Rektor
w latach 1981-1982

Prof. dr hab. inż.
Stanisław KONCEWICZ
Rektor
w roku 1982

Prof. dr hab. inż.
Stanisław KUŚ
Rektor
w latach 1987-1990,
1990-1993 i 1996-1999

Prof. dr hab. inż.
Tadeusz MARKOWSKI
Rektor
od roku 1999

Fot. M. Misiakiewicz

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 8 października 2001 roku

Do uczestników uroczystej inauguracji
roku akademickiego 2001/2002
w Politechnice Rzeszowskiej
im. Ignacego Łukasiewicza

Magnificencjo,
Dostojny Senacie,
Szanowni Państwo,

Dziękując za zaproszenie na inaugurację roku akademickiego, przesyłam wszystkim pracownikom naukowym i studentom Waszej uczelni serdeczne pozdrowienia. Całej społeczności życzę, by spełniły się Państwa oczekiwania i nadzieje, z jakimi wchodzicie w ten rok. By udało się Wam zrealizować planowane na ten czas zadania i zamierzenia.

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza jest uczelnią cenioną wśród wyższych szkół technicznych w Polsce. Jestem pod wrażeniem dorobku i osiągnięć, którymi może się ona poszczycić. W ciągu pięćdziesięciu lat istnienia wykształciła wielu wybitnych fachowców, utalentowanych inżynierów i znakomitych pilotów lotnictwa cywilnego. Stąd emanuje nowoczesna myśl techniczna. To prawdziwie intelektualne zagłębie dla całego Podkarpacia.

Jestem przekonany, że również i dziś, sprosta wyzwaniom, jakie przed młodymi inżynierami stawia XXI wiek. Postęp i cywilizacyjny rozwój wymuszają bowiem doskonalenie modelu edukacji. Współczesny inżynier obok rozległej, specjalistycznej wiedzy, powinien także umiejętnie poruszać się na styku wielu, niekiedy odległych od techniki dziedzin z zakresu humanistyki, ekonomii czy marketingu. Nie czuć się zagubionym w wyniku zachodzących procesów globalizacji i dokonujących się na rynku pracy zmianom.

Ufam, iż absolwenci opuszczający mury tej uczelni są do oczekujących ich zadań dobrze przygotowani. Że potrafią z powodzeniem realizować swoje zawodowe marzenia i aspiracje.

Wszystkim pracownikom naukowym i studentom życzę wielu sukcesów i satysfakcji z osiąganych wyników. Życzę Politechnice Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza następnych lat pomyślnego rozwoju dla dobra Polski i polskiej nauki.

Aleksander Kwaśniewski

Święto Politechniki Rzeszowskiej

Powołana 30 września 1951 roku jedyna w południowo-wschodniej Polsce uczelnia techniczna - dzisiejsza Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza - 8 października 2001 r. uroczyście świętowała Jubileusz 50-lecia wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie, jednocześnie inaugurując nowy rok akademicki i kolejne pięćdziesięciolecie swej działalności.

Uroczystość jubileuszowej inauguracji odbyła się w Filharmonii im. Artura Malawskiego w Rzeszowie, a zaszczycili ją swoją obecnością między innymi: Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Edward Szymański, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej prof. Jerzy Zdrada, Senator RP Mieczysław Janowski, Posłowie na Sejm RP Wiesław Ciesielski, Edward Brzostowski i Tadeusz Ferenc, Wicewojewodowie Podkarpaccy Marek Kuchciński i Wiesław Różycki, Marszałek Województwa Podkarpackiego Bogdan Rzońca, JE ks. bp Edward Białogłowski, Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego Zdzisław Banat, Przewodniczący Rady Miasta Rzeszowa Andrzej Rylski, Prezydent Miasta Rzeszowa Andrzej Szlachta, Główny Inspektor Personelu Lotniczego Stefan Weker, Dyrektor Agencji Ruchu Lotniczego Witold Kamocki, Konsul Generalny Republiki Czeskiej Miroslaw Bušek, Konsul Honorowy Republiki Słowackiej w Rzeszowie Adam Góral, Podkarpacki Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie insp. Kazimierz Kędzierski i Komendant Miejski Policji insp. Stanisław Zawiślak, Dyrektor Bieszczadzkiego Parku Narodowego Wojomir Wojciechowski, przedstawiciele wojska, wielu instytucji i zakładów pracy, władz samorządowych z całego Podkarpacia.

Uroczystość tę zaszczycili także: prof. Kazimierz Flaga - rektor Politechniki Krakowskiej, prof. Jerzy Dembczyński - rektor Politechniki Poznańskiej, prof. Wiesław Trąmpczyński - rektor Politechniki Świętokrzyskiej, gen. bryg. pil. dr Zenon Smutniak - komendant-rektor Wyższej Oficerskiej Szkoły Sił Powietrznych w Dęblinie wraz z płk. pil. dr. Januszem Ziółkowskim - dziekanem Wydziału Lotnictwa tejże uczelni, prof. Andrzej Korbel - prorektor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, prof. Stanisław Wysocki - prorektor Politechniki Łódzkiej, prof. Tadeusz Lulek - rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego, ks. dr Jerzy Buczek - rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie wraz z duszpasterzami akademickimi, Władysław Rusin - Podkarpacki Kurator Oświaty w Rzeszowie oraz dyrektorzy szkół średnich.

W uroczystości uczestniczyli również przedstawiciele sportu z Prezesem Polskiego Związku Pływackiego Jerzym Usielskim i Prezesem Podkarpackiego Okręgowego Związku Pływackiego Jerzym Szczerbatym na czele.

Po okolicznościowym przemówieniu JM Rektora prof. Tadeusza Markowskiego oraz wystąpieniach: ministra Edwarda Szymańskiego, wiceministra Jerzego Zdrady i wicewojewody Wiesława Różyckiego odbyła się **uroczysta immatrykulacja studentów pierwszego roku**, którzy uzyskali najwyższą punktację w postępowaniu kwalifikacyjnym na I rok studiów w Politechnice. Uroczyste ślubowanie złożyli: Beata Mendrala, Jacek Margański, Michał Wróbel i Elżbieta Pelo z Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa; Maria Białek, Paweł Krasoń, Arkadiusz Nowakiewicz i Marcin Raba z Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska; Magdalena Krupa, Radosław Babiarz i Beata Setlak z Wydziału Chemicznego; Michał Baran i Łukasz Chruścicki z Wydziału Elektrotechniki i Informatyki; Anna Kalita, Marlena Sudyka, Barbara Litwin i Marek Szachtsznajder z Wydziału Zarządzania i Marketingu.

Za wyróżniające się wyniki w nauce oraz wzorowe wypełnianie obowiązków studenta Minister Edukacji Narodowej przyznał stypendia na rok akademicki 2001/2002: Bogusławowi Bembenkowi z V roku WZiM oraz Markowi Gołębiowskiemu z V roku WEiI.

Młodszym koleżankom i kolegom życzenia złożył Przewodniczący Samorządu Studentów Politechniki Rzeszowskiej Tomasz Ogórek.

Szczególnymi gośćmi jubileuszowej inauguracji byli pierwsi absolwenci Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie, którzy w liczbie pięćdziesięciu osób studia rozpoczynali w 1951 r. We wrześniu 1955 roku odbył się pierwszy egzamin dyplomowy i wówczas mury Uczelni opuściło dwudziestu czterech inżynierów mechaników - do dziś zostało ich szesnastu. Spośród tej liczby dwunastu ówczesnych absolwentów, przybyłych na uczelniane święto, zostało uroczyście reimmatrykulowanych. Pół wieku po rozpoczęciu przez nich studiów JM Rektor potwierdził ich przynależność do społeczności akademickiej Politechniki Rzeszowskiej, wręczając im symboliczne indeksy, znaczki Uczelni, medal jubileuszowy i monografię autorstwa prof. K.E. Oczosia. Oni też ponownie i ze wzruszeniem ślubowali: strzec godności i dobrego imienia Politechniki Rzeszowskiej, utrzymywać z Uczelnią i jej pracownikami więzy serdeczności i przywiązania, służyć Uczelni i młodszym jej absolwentom swoją radą, pomocą i doświadczeniem.

Prof. Jerzy Zdrada wręcza stypendium Ministra Edukacji Narodowej Bogusławowi Bembenkowi - studentowi WZiM.

Fot. M. Misiakiewicz

Na tej podstawie JM Rektor "potwierdził wpis do uczelnianej społeczności absolwentów" z tamtych lat, którymi są: Tadeusz Baran, Jerzy Czarnosz, Stanisław Dereń, Stanisław Fiołek, Bronisław Grzybek, Henryk Lech, Franciszek Łysoń, Wawrzyniec Szozda, Jan Trojnar, Kazimierz Wilk, Zygmunt Więcławski. W imieniu grona reimmatrykulowanych absolwentów niezwykle wzruszające podziękowanie złożył pan Tadeusz Baran, który zwracając się do młodszych kolegów-studentów, wyraził radość, że mogą On i Jego koledzy służyć im pomocą. Zwracając się do władz Uczelni, docenił głęboko pamięć o jej absolwentach.

W czasie uroczystości minister Edward Szymański i wicewojewoda Podkarpacki Wiesław Różycki dokonali w towarzystwie JM Rektora wręczenia odznaczeń państwowych.

Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski zostali odznaczeni: prof. Andrzej Jarominiak (WBiIŚ), prof. Kazimierz E. Oczoś (WBMiL).

Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski zostali odznaczeni: prof. Jan Gruszecki, prof. Henryk Kopecki (WBMiL), dr hab. inż. Mieczysław Kucharski, prof. PRz (WCh).

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski zostali odznaczeni: prof. Marian Granops, dr hab. inż. Bogusław Januszewski (WBiIŚ).

Złotym Krzyżem Zasługi odznaczeni zostali: dr hab. inż. Jerzy Potencki, prof. PRz, dr hab. inż. Adam Kowalczyk, prof. PRz (WEiI), dr hab. inż. Jacek Lubczak, prof. PRz (WCh).

Srebrnym Krzyżem Zasługi zostali odznaczeni: dr hab. inż. Jan Górski, prof. PRz, dr inż. Andrzej Starakiewicz, dr hab. inż. Leonard Ziemiański, prof. PRz (WBiIŚ), mgr Barbara Mazewska (Oficyna Wydawnicza), mgr Marta Olejnik (administracja).

Brązowym Krzyżem Zasługi zostali odznaczeni: Alicja Korniak, mgr Zdzisława Winnik (WBiIŚ), mgr Stanisława Lisowicz, Elżbieta Puzyniak (administracja), inż. Michał Szarek (WEiI), Ryszard Bukała, dr inż. Franciszek Wolańczyk (WBMiL).

Następnie wiceminister prof. Jerzy Zdrada dokonał wręczenia **Medalu Komisji Edukacji Narodowej**. Medal ten otrzymali: dr hab. inż. Lesław Gołębiowski, prof. PRz (WEiI), dr Barbara Guzowska-Świder (WCh), dr inż. Jan Bieniasz, dr Janina Haładyj-Różak, dr inż. Marek Kolczuga, dr hab. inż. Władysław Łakota, prof. PRz, dr Jan Piotrowski (WBiIŚ), dr inż. Józef Marszałek, dr hab. inż. Marian Mijał, prof. PRz, dr hab. inż. Andrzej Tomczyk,

Honorowi goście.

Fot. M. Misiakiewicz

prof. PRz (WBMiL), dr Marek Mróz (WZiM), mgr Alicja Pikor (Bibl. Główna).

Medalem "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej" wyróżnieni zostali: prof. Lidia Maksymowicz i prof. Zbigniew Engel z Akademii Górniczo-Hutniczej oraz prof. Zenon Waszczyszyn z Politechniki Krakowskiej.

Spośród pracowników Uczelni wyróżnieni zostali: mgr Lidia Baranowska, mgr Magdalena Dzioch (SPNJO), mgr Ewa Byczkowska (Bibl. Główna), dr inż. Michał Chłędowski, Jan Libuszowski (WBMiL), inż. Stanisław Chudzik, mgr inż. Kryspin Filipowski, mgr Kazimiera Smela (administracja), dr hab. inż. Władysław Filar, prof. PRz (WZiM), dr inż. Jerzy Kerste, dr hab. inż. Janusz Tomaszek, prof. PRz, mgr Zdzisława Winnik (WBiIŚ), dr Janusz Pusz (WCh), dr inż. Jan Prokop, dr inż. Zbigniew Świder, dr inż. Bogusław Wisz (WEiI).

Z okazji Jubileuszu 50-lecia wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie został wybity **okolicznościowy medal**, którym oprócz absolwentów-seniorów, wyróżnieni zostali założyciele Fundacji Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej, tworzący Radę Fundacji. Są nimi panowie: Józef Bigos, Marian Burda, Tadeusz Cebulak, Adam Gaweł, Wacław Gaweł, Tadeusz Gratkowski, Marian Hady, Ryszard Kardasz, Kazimierz Kopeć, Jan Krygowski, Roman Krzystyniak, Edward Ludera, Tadeusz Magierło, Adam Sadecki, Zdzisław Siewierski, Leon Stelmach i Tadeusz Zimnicki.

Podczas uroczystości **do promocji doktorskiej** przystąpili:

- dr inż. Bogdan Langier i dr inż. Wiesław Kubiszyn, którym Rada Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska nadała stopień naukowy doktora nauk technicznych w dyscyplinie *budownictwo*,
- dr inż. Andrzej Majka, dr inż. Anna Poznańska, dr inż. Andrzej Trytek, dr inż. Marek Mróz, dr inż. Joanna Wilk i dr inż. Andrzej Smykla, którym Rada Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa nadała stopień naukowy doktora nauk technicznych w dyscyplinie *budowa i eksploatacja maszyn*,
- dr inż. Zofia Byczkowska, której Rada Wydziału Chemicznego nadała stopień naukowy doktora nauk chemicznych w dyscyplinie *technologia chemiczna*.

Pierwsi absolwenci, przemiawia mgr inż. Tadeusz Baran.

Fot. M. Misiakiewicz

W minionym roku akademickim stopień naukowy doktora w innych uczelniach (poza Politechniką Rzeszowską) otrzymało trzynastu nauczycieli akademickich. Są wśród nich: dr Andrzej Bąk, dr inż. Maria Grabas i dr inż. Elżbieta Rybak-Wilusz (WBiIŚ), dr inż. Jacek Pieniążek (WBMiL), dr inż. Dorota Nowak i dr inż. Bogdan Papciak (WCh), dr inż. Grzegorz Drałus, dr inż. Damian Mazur, dr inż. Mariusz Mączka, dr inż. Jolanta Plewako, dr inż. Witold Posiewała i dr inż. Krzysztof Wiktorowicz (WEiI), dr inż. Mirosław Sołtysiak (WZiM).

Na rozpoczęcie 51. roku akademickiego interesujący **wykład inauguracyjny** pt. ***Perspektywy inżynierii mostowej w XXI wieku inspirowane osiągnięciami budownictwa platform przybrzeżnych przemysłu naftowego*** przygotował i wygłosił profesor Andrzej Jarominiak - Kierownik Katedry Mostów.

Jubileuszową inaugurację nowego roku akademickiego w Politechnice Rzeszowskiej tradycyjnie już zakończyły "Połoniny" odśpiewaniem akademickiego hymnu "Gaudeamus Igitur" oraz przyjętym z aplauzem programem artystycznym.

Ta szczególna inauguracja została poprzedzona **jubileuszową mszą św**. odprawioną 7 października 2001 r. w Sanktuarium Matki Bożej Saletyńskiej w Rzeszowie przez ks. Władysława Pasiuta - Diecezjalnego Duszpasterza Ludzi Pracy - oraz ks. Andrzeja Rozuma, duszpasterza akademickiego. Zwracając się do społeczności akademickiej, ks. W. Pasiut powiedział: *"Szanowny Panie Rektorze wraz z 650 nauczycielami akademickimi, 1300 pracownikami, 16 000 studentów na 5 wydziałach, świętującymi 50-lecie wyższego szkolnictwa technicznego, a zarazem szkolnictwa wyższego tego regionu.*

Dziękując za półwiecze służby u stóp Matki Boskiej Saletyńskiej w koronie, którą czcimy również jako Stolicę Mądrości, trzeba nam patrzeć w przyszłość i odpowiedzieć na wezwania czasu oraz nadzieje człowieka. "Ludziom nauki powierzona została szczególna odpowiedzialność za prawdę, dążenie do niej, jej obronę i życie według niej" (Jan Paweł II).

Współczesny człowiek potrzebuje waszej naukowej dociekliwości, waszej wnikliwości w stawianiu pytań i uczciwości w szukaniu na nie odpowiedzi.

Fakty minionego wieku, zdarzenia na początku nowego wieku i tysiąclecia stawiają wyzwania, aby ludzie nauki byli wrażliwi etycznie i tej wrażliwości uczyli młodych, których Boża Opatrzność Wam powierza.

Etyka naukowca na bazie niezwykłego rozwoju nauk i postępu technicznego stawia pytanie o granice eksperymentu, o sens i kierunek rozwoju technicznego, o granice ingerencji człowieka w przyrodę i środowisko naturalne. Człowiek nauki, niezależnie od swoich przekonań, jest powołany do pełnienia funkcji sumienia krytycznego wobec tego, co zagraża człowieczeństwu i współczesnemu światu.

Dlatego dzisiaj każdemu pracownikowi naukowemu i dydaktycznemu konieczna jest wrażliwość etyczna. Umysł musi być włączony nie tylko w logiczną, formalną poprawność myślenia, ale w duchowy klimat niezbędnych cnót moralnych, jak: szczerość, odwaga, pokora, uczciwość i troska o człowieka. Tak ukształtowany i kształtowany człowiek nauki będzie utrzymywał właściwy poziom i więź między prawdą a dobrem.

Nowy czas drugiej połowy pierwszego wieku tej szacownej uczelni, w który weszliśmy, wzywa, aby formowanie ludzi w wyższej uczelni nie sprowadzało się tylko do wąskiej specjalizacji, ale przede wszystkim do kształtowania autentycznej mądrości. Tylko tak uformowani ludzie będą zdolni wziąć na swe barki odpowiedzialność za przyszłość uczelni, Polski, Europy i świata.

Do Ciebie Matko, Stolico Mądrości, zgromadzeni na Jubileuszowym dziękczynieniu za 50 lat istnienia tej wszechnicy, zanosimy prośby: wypraszaj dary Ducha Św., aby mogła nadal spełniać posługę w rozwoju tego regionu oraz miasta Rzeszowa według pokładanej nadziei. Dziękujemy za wszystkie uczelnie, które zaistniały w minionym czasie, i za Uniwersytet Rzeszowski, który powstał w tym roku w naszym mieście dla tutejszego regionu".

Marta Olejnik

WYSTĄPIENIE JM REKTORA PROF. DR. HAB. INŻ. TADEUSZA MARKOWSKIEGO na jubileuszowej inauguracji roku akademickiego 2001/2002

Szanowni i Dostojni Goście!

Droga Społeczności Politechniki Rzeszowskiej!

Czas biegnie zupełnie nie zwracając uwagi na nasze odczucia. Dla tej kadencji władz akademickich to ostatnia, ale też wyjątkowa, bo 51. inauguracja roku akademickiego. Jest to bowiem pierwsza inauguracja już w nowym tysiącleciu. Ma ona również głęboką symboliczną wymowę - zdarza się raz na tysiąc lat. A przecież dzisiejszą uroczystością rozpoczynamy również kolejne pięćdziesięciolecie szkolnictwa wyższego w Rzeszowie.

Dzisiejsza uroczystość historycznie zamyka pewien rozdział w życiu Uczelni i rozpoczyna nowy. Wejście w kolejne 50-lecie jest jednak płynne - istotą świata i jego zjawisk jest ciągłość zachodzących zmian. Przeszłe zdarzenia nie istnieją w teraźniejszości. Przeszłe zdarzenia (również te z tego roku) zarówno dobre, jak i mniej przyjemne oraz takie, które wywołują na naszych twarzach uśmiech, opisał z wyjątkową znajomością tematu prof. Kazimierz E. Oczoś w jubileuszowej monografii, którą będzie można nabyć tu na miejscu, z podpisem Autora po zakończeniu naszej uroczystości. Czy zatem wzmianka o monografii ma zastąpić w tym wystąpieniu pewne informacje z historii Uczelni? I tak, i nie. Aby budować i przekształcać Politechnikę w Uczelnię autonomiczną "akceptujemy przeszłość i porzucamy ją" - liczy się dzień dzisiejszy.

Historia uczelni jest wyryta liczbą absolwentów, których jest ponad 20 tysięcy, liczbą kształconej młodzieży - około 16 tysięcy, kubaturą obiektów, liczbą kadry samodzielnej, liczbą uprawnień oraz całym szeregiem innych parametrów.

Wcześniej mówiłem o płynności i nietrwałości zjawisk. Porównując tylko minione dwa lata tej kadencji, podkreślić należy, że liczba studentów wzrosła z 13 tysięcy do 16 tysięcy. Mury uczelni opuściło blisko 4 tysiące osób (licząc w tym absolwentów studiów uzupełniających). W tym okresie zbudowaliśmy dwa duże laboratoria dla Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa oraz Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Również Wydział Elektrotechniki i Informatyki otrzymał dodatkowe powierzchnie naukowo-dydaktyczne.

To, czym dzisiaj dysponuje Uczelnia, to efekt 50 lat pracy kilku pokoleń całej społeczności akademickiej. Szczególnie dzisiaj należy podkreślić, że Politechnikę Rzeszowską budują, poza kadrą naukowo-dydaktyczną, również często bezimienne rzesze pracowników wszystkich działów. Mówimy o nich najczęściej potocznie administracja i obsługa. To jednak na ich barkach, przez minionych 50 lat, ale i dzisiaj, i w przyszłości, dźwigana jest ogromna odpowiedzialność za funkcjonowanie całej Uczelni. Dziękujemy Im dzisiaj z całego serca.

Szanowni Państwo,

Aktualna liczba studentów Politechniki Rzeszowskiej przedstawia się następująco:

- studia dzienne - około 9.800 (w tym około 200 osób - studia dzienne uzupełniające),
- studia zaoczne zawodowe - około 4.300,
- studia zaoczne uzupełniające magisterskie - około 2.000,
- studia doktoranckie - około 40 osób.

Zasadniczo liczba studentów, których obecnie kształcimy (około 16 tysięcy), jest naszym zdaniem liczbą trudną do zwiększenia. Zapewne w najbliższej przyszłości ulegnie zmianie struktura studiujących (studia doktoranckie, studia magisterskie uzupełniające, wszelkiego rodzaju studia podyplomowe). Obecnie z tych form studiowania korzysta około 3000 osób.

Dla tak licznej rzeszy studentów potrzebna jest kadra. Ogółem uczelnia zatrudnia 630 nauczycieli akademickich, a mianowicie:

- 39 profesorów z tytułem (w tym 14 zwyczajnych),
- 65 profesorów nadzwyczajnych (doktorów habilitowanych),
- około 197 adiunktów i około 220 asystentów.

Rok ubiegły zakończyliśmy uzyskaniem 1 tytułu naukowego, 4 habilitacji zakończonych, 18 doktoratów. Obecnie po kolokwium habilitacyjnym jest 1 osoba, a 7 osób ma otwarte przewody. Pracownicy Uczelni mają wszczętych 87 przewodów doktorskich, z których:

- na wydziałach Politechniki Rzeszowskiej 46,
- na innych uczelniach 41.

Ważnymi zadaniami na najbliższe lata są:

- uzyskanie uprawnień doktorskich na Wydziale Zarządzania i Marketingu przy jednoczesnej zmianie jakości tej jednostki,
- zatrudnienie na pierwszym etacie ponad 60 profesorów z tytułem naukowym,
- uzyskanie przez dwa kolejne wydziały uprawnień habilitacyjnych.

Dwa lata temu stawialiśmy ten problem z pełną ostrością. Jestem przekonany, że ten poziom rozwoju Uczelnia osiągnie w krótkim czasie. Zagrożeniem może być zjawisko "wysysania" kadry przez państwowe wyższe szkoły zawodowe i szkoły wyższe niepaństwowe. Będzie ono złagodzone w momencie pojawienia się nowego prawa o szkolnictwie wyższym - nowej ustawy.

W dniu dzisiejszym należy się raczej chwalić niż utyskiwać. A zatem chwalmy się. Z pewnością jesteśmy zadowoleni z realizowanych inwestycji, do których należą:

- rozbudowa Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska - będzie to zespół 12 sal dydaktycznych na 1000 miejsc,
- budowa Centrum Kultury Studenckiej, której zakończenie przewiduje się na koniec stycznia 2002 r. Obiekt jest realizowany na terenie Uczelni, ale nie z naszych środków,
- rozpoczęcie budowy nowego domu studenckiego na 270 miejsc. Jest to w tej chwili najważniejsza inwestycja. Potrzeby Uczelni są rzędu 1500 nowych miejsc w domach studenckich, ale to nie utyskiwanie - to problem, który należy rozwiązać i zostanie on rozwiązany,
- kontynuacja rozbudowy Akademickiego Ośrodka Szybowcowego Politechniki Rzeszowskiej w Bezmiechowej,
- przygotowanie pozyskanych obiektów w Albigowej do nowych specjalności.

Szanowni Państwo,

Są to pozycje najważniejsze, będące w trakcie realizacji. Zakończyliśmy również projektowanie pierwszego obiektu Centrum Sportowo-Dydaktycznego Politechniki Rzeszowskiej (kompleks pływacki) i w chwili obecnej oczekujemy pozwolenia na budowę.

Systematycznie zwiększamy ofertę dydaktyczną dla studentów. Tylko w tym roku uruchomiliśmy jeden nowy kierunek studiów i sześć nowych specjalności. Nowy kierunek to *zarządzanie i inżynieria produkcji*. Z nowych specjalności wymienię tylko:

- budownictwo i kształtowanie terenów zieleni,
- ciepłownictwo i klimatyzację,
- biotechnologię w chemii,
- alternatywne źródła energii (specjalność międzywydziałowa).

Mamy oczywiście specjalności, które zdecydowanie wyróżniają i promują uczelnię, tak w kraju, jak i poza jego granicami. Należą do nich *pilotaż* na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa oraz *budowa i utrzymanie mostów* na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Ośrodek Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej otrzymuje znakomite oceny Głównego Inspektoratu Lotnictwa Cywilnego oraz Europejskiej Wspólnoty Władz Lotniczych (JAA), natomiast absolwenci ze "szkoły" profesora Andrzeja Jarominiaka uchodzą za najlepszych w kraju.

Mamy również osiągnięcia indywidualne, np.:

- Student Wydziału Chemicznego naszej Uczelni, jako jedyny z Polski, uczestniczył w Światowym Kongresie Chemików w Australii.
- Kolejny raz prace dyplomowe z Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska uzyskały nagrody Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa. W tym roku były to dwie nagrody i dwa wyróżnienia.

Oczywiście, są to powody do dumy. To najlepsza promocja Uczelni. Wspominam o nich przede wszystkim ze względu na uczestniczących w dzisiejszej uroczystości studentów roku pierwszego. Wybraliście dobrą Uczelnię. Efekty nauki ocenicie dopiero po ukończeniu studiów, studiów trudnych, które jednak po latach będziecie wspominać z łezką w oku.

W dniu dzisiejszym trudno nie wymienić chociażby skrótowo dokonań naszych pracowników.

Efektem pracy kadry naukowo-dydaktycznej jest organizacja 21 konferencji, w tym 6 o charakterze międzynarodowym, realizacja 41 grantów z Komitetu Badań Naukowych na łączną kwotę 5 mln złotych. Uczelnia w roku ubiegłym zakupiła aparaturę za 4 mln złotych, w tym kilka urządzeń unikatowych w skali Polski.

W roku jubileuszowym Uczelnia była organizatorem wyjątkowych wydarzeń - posiedzenia Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, posiedzenia Komitetu Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk oraz posiedzenia Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk.

Dzisiaj rozpoczynamy kolejny rok akademicki, pierwszy w tym tysiącleciu. Nie będzie on łatwy, ale naszym wspólnym zadaniem jest zmierzyć się z trudnościami i mimo wszystko zapewnić studentom realizację pełnego procesu dydaktycznego, a pracownikom Uczelni stabilną i spokojną pracę.

Kończąc, dziękuję Dostojnym Gościom, Pracownikom i Studentom Politechniki Rzeszowskiej za uświetnienie swoją obecnością tej szczególnej uroczystości.

Gorąco życzę naszej zasłużonej dla środowiska, miasta i regionu Uczelni dalszego rozkwitu w nowym 50-leciu. Studentom, szczególnie tym najmłodszym, którzy dziś godnie przejmują pałeczkę w tej odwiecznej sztafecie pokoleń, życzę sukcesów i radości studiowania. Całej społeczności akademickiej życzę optymizmu i zadowolenia z wykonywanej pracy oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

WYSTĄPIENIE PROF. JERZEGO ZDRADY
Wiceministra Edukacji Narodowej

Magnificencjo, Wysoki Senacie,
Panie Ministrze,
Panowie Senatorowie i Posłowie,
Panowie Przedstawiciele
Władz Miasta i Województwa,
Drodzy Studenci,
Szanowni Państwo,

Politechnika Rzeszowska inaugurując nowy, w 50. rocznicę studiów technicznych w Rzeszowie, rok akademicki, rozpoczyna swą pracę wraz ze 113 cywilnymi uczelniami państwowymi oraz 216 uczelniami niepaństwowymi.

10 lat temu szkolnictwo wyższe kształciło 393 tys. studentów, w chwili obecnej - w tym roku akademickim naukę podjęło 1.685 000 osób, z których ponad 71% - 1 200 000 osób - kształci się w uczelniach państwowych. Jest to wzrost ponad czterokrotny w ciągu 10 lat. Dodać do tego należy ponad 20 000 doktorantów kształcących się w naszych uczelniach akademickich. W ostatnich trzech latach powstały cztery nowe uniwersytety: w Olsztynie, Warszawie, w Zielonej Górze i tu w Rzeszowie, a także Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej o profilu uniwersyteckim. We wszystkich tych przypadkach dokonało się przekształcenie i połączenie działających w tych ośrodkach uczelni, w tym także połączenie uczelni technicznych z uczelniami pedagogicznymi. W Olsztynie i Zielonej Górze powstały uniwersytety w nowej formule, łączącej w jedną uczelnię kierunki humanistyczne, matematyczno-fizyczne, przyrodnicze i techniczne. Wprowadziliśmy system nowych form pomocy materialnej dla studentów, kredyty studenckie, prawo do stypendiów socjalnych uzyskali również studenci uczelni niepaństwowych. Nowelizacja prawa i ustawy o szkolnictwie wyższym rozszerzyła uprawnienia doktorantów dotyczące ich praw emerytalnych. Dokonaliśmy pełnej harmonizacji przepisów prawa o szkolnictwie wyższym do wymagań Unii Europejskiej, przez co stworzone zostały warunki do swobodnej mobilności studentów i nauczycieli akademickich. Od 1998 roku powstały też dwadzieścia trzy państwowe wyższe szkoły zawodowe, w tym pięć tu na Podkarpaciu: w Jarosławiu, Krośnie, Tarnobrzegu, Przemyślu i Sanoku. To wszystko o czym wspomniałem wyliczając te niektóre dane statystyczne, to także miara pozytywnych zmian zachodzących w naszym kraju. Codzienność znana nam wszystkim, której doświadczamy wielokrotnie, powoduje, że bardzo często nie pamiętamy o naszych sukcesach. Przed 12 laty u progu procesu reform w Polsce było dla nas oczywiste, że jednym z głównych zadań jest podniesienie poziomu wykształcenia szerokich kręgów społeczeństwa. To był warunek skutecznej rywalizacji o miejsce wśród rozwiniętych krajów Europy. Wtedy chodziło przede wszystkim o odrobienie zaległości, gdyż zarówno pod względem powszechności wykształcenia średniego, a zwłaszcza wyższego, jak i liczby studiującej młodzieży Polska plasowała się na najniższych pozycjach w Europie. Przytoczone przed chwilą liczby ilustrują dynamikę zmian zachodzących w szkolnictwie wyższym. Nie byłoby to możliwe bez przywrócenia autonomii akademickiej, bez uwolnienia uczelni państwowych z gorsetu osławionych limitów rekrutacyjnych, bez likwidacji monopolu państwa na prowadzenie szkół wyższych. Stało się to możliwe, bo nasze uczelnie wyższe są dostępniejsze dla środowisk wiejskich i małomiasteczkowych, które jeszcze przed 10 laty w niewielkim sto-

pniu uczestniczyły w kształceniu akademickim. Toteż w 1989 roku tylko 6% młodzieży studiującej pochodziło ze wsi, i to przy wspomaganiu przez osławione punkty za pochodzenie. Obecnie 23% studiujących pochodzi ze środowisk wiejskich, w tym 9% to młodzież, której ojcowie utrzymują się z uprawy ziemi. Oczywiście, to statystyka ogólnopolska; różnice regionalne są dość poważne. Niemniej dynamika zmian w strukturze pochodzenia studentów wskazuje również na to, że uczestniczą w nich wszystkie kręgi społeczne - bez tego nie byłoby tych około 1.700.000 studiujących. Dostęp do wykształcenia i liczba studiujących wskazują na to, że osiągnęliśmy standardy charakterystyczne dla rozwiniętych krajów Europy, ale wszyscy wiemy, że masowość kształcenia w szkołach wyższych i wielka liczba szkół nowych, zdobywających dopiero doświadczenie oraz rywalizujących o utrzymanie swej pozycji edukacyjnej, nie pozostają bez wpływu na jakość kształcenia. Istotne znaczenie ma nie tyle liczba, co struktura studiujących. W uczelniach państwowych większość, bo 53%, stanowią studenci bezpłatnych studiów dziennych. W państwowych uczelniach technicznych te proporcje są jeszcze lepsze, bo na studiach dziennych uczy się ok. 65% młodzieży - w Politechnice Rzeszowskiej ponad 61%. Jednakże uczelnie niepaństwowe w systemie stacjonarnym kształcą tylko 19% młodzieży. Toteż ogółem w Polsce aż 56,3% studentów korzysta ze studiów zaocznych i wieczorowych. Mamy więc zjawisko znacznego przekraczania zalecanej przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego i Ministerstwo Edukacji Narodowej równowagi pomiędzy studiami w systemie stacjonarnym, dziennym, a zaocznym. Oczywiście, istota problemu leży nie tylko w proporcjach między studentami zaocznymi a stacjonarnymi, nie tylko w statystykach ukazujących problem w skali kraju. Każda uczelnia ma tu swoją praktykę, swoją specyfikę - decyduje realizacja programu studiów, wymagania stawiane słuchaczom, ich umiejętność samokształcenia, a więc czynniki, które powinny prowadzić do porównywalnej jakości dyplomu, bez względu na to, jak przebiegał tok studiów. Czy potrafimy ze spokojnym sumieniem powiedzieć, potwierdzić, że jest to powszechnie respektowana zasada? Satysfakcji z odrobionych ogromnych zaległości, ze wzrostu liczby studiujących towarzyszy świadomość, że dokonało się to kosztem jakości kształcenia, zwłaszcza że czterokrotnemu wzrostowi liczby studiujących odpowiada tylko prawie 12% wzrost liczby nauczycieli akademickich. Toteż zapobieganie dewaluacji wykształcenia, a w konsekwencji dewaluacji wartości dyplomu szkoły wyższej staje się priorytetem naszej polityki edukacyjnej. Jest to obowiązek spoczywający na obu - państwowym i niepaństwowym - sektorach szkolnictwa wyższego. Ułatwi to utworzenie od 1 stycznia 2002 roku Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Jej zadaniem będzie ocena kształcenia na kierunkach studiów, a także przedstawienie ministrowi opinii dotyczących tworzenia uczelni, przyznawania uprawnień do prowadzenia studiów na określonych kierunkach oraz utworzenie filii lub wydziału zamiejscowego. Opinie Państwowej Komisji Akredytacyjnej będą podstawą do decyzji ministra. Obecnie do końca października 2001 r. trwa zgłaszanie kandydatów przez senaty wszystkich uczelni. To ważne. Z tego zbioru, który przedstawicie panowie senatorowie, minister wybierze członków Państwowej Komisji Akredytacyjnej, nie jest więc obojętne, kogo na przykład Wysoki Senat Politechniki Rzeszowskiej wytypuje do tej odpowiedzialnej funkcji.

Zgodnie ze wspomnianą ustawą z lipca br. rozpoczynamy również pierwszy etap rozłożonej na trzy lata poprawy poziomu przeciętnych wynagrodzeń miesięcznych pracowników cywilnego szkolnictwa wyższego. Docelowo wynagrodzenie miesięczne w grupie profesorów będzie trzykrotnie wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w grupie asystentów, których wynagrodzenie z kolei będzie porównywalne z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce narodowej. Jest to ważna reforma; wiążemy z nią również możliwość prowadzenia przez władze uczelni dynamicznej polityki kadrowej, tak aby w gronie nauczycieli akademickich można było zatrzymać najzdolniejszych, wyróżniających się studentów, doktorantów i młodszych pracowników nauki.

Wysoki Senacie, proszę pozwolić na chwilę osobistej refleksji. Wystąpiłem dziś przed społecznością akademicką Politechniki Rzeszowskiej po raz ostatni jako oficjalny przedstawiciel Ministra Edukacji Narodowej. Przez ostatnie 4 lata miałem okazję do dość częstych kontaktów z Politechniką, miałem możność śledzić jej rozwój, zastanawialiśmy się wspólnie nad miejscem Politechniki i jej rolą w środowisku akademickim oraz w życiu gospodarczym i kulturalnym miasta, a także regionu. Decyzje zapadły, reszta w rękach Wysokich Senatów. Jestem przekonany, że Politechnika, że Podkarpacie i Ziemia Rzeszowska w ostatnich latach zyskały dobre warunki kształcenia do rozwoju społecznego i gospodarczego tej Ziemi. Jest to szczególnie ważne. Politechnika Rzeszowska w tym jubileuszowym roku ma wszelkie warunki, by spełnić swą misję dla dobra Rzeczypospolitej, zgodnie z akademicką powinnością szukania prawdy i czynienia dobra.

Magnificencjo, Wysoki Senacie, proszę przyjąć najlepsze życzenia satysfakcji ze służby dla dobra Politechniki Rzeszowskiej. Całej społeczności akademickiej, profesorom i studentom życzę sukcesów dydaktycznych i osiągnięć w pracy naukowej, a także pomyślności osobistej.

Dziękuję bardzo.

Na ręce JM Rektora naszej Uczelni, pod adresem kadry naukowej, pracowników i studentów, wpłynęło wiele okolicznościowych życzeń i serdecznych słów gratulacji. Nadesłali je:

- *Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Jolanta Szymanek-Deresz,*
- *Senator Rzeczypospolitej Polskiej Janina Sagatowska,*
- *Minister Edukacji Narodowej Edmund Wittbrodt,*
- *Dyrektor Departamentu Ekonomicznego MEN Marek Lepa,*
- *Dyrektor Instytutu Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk prof. zw. dr hab. Michał Kleiber,*
- *Departament Informacji i Promocji Komitetu Badań Naukowych,*
- *Dyrektor Instytutu Lotnictwa dr inż. Witold Wiśniowski,*
- *Prezes Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu Mieczysław Nowicki,*
- *Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Chemicznego prof. dr hab. Jerzy Konarski,*
- *Przewodniczący Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa prof. Stanisław Kuś,*
- *Rektor Fachhochschule Bielefeld Prof. Dr. Beate Rennen-Allhoff,*
- *Rektor AGH w Krakowie prof. dr hab. inż. Ryszard Tadeusiewicz,*
- *Prorektor AGH w Krakowie prof. Janusz Kowal,*
- *Dziekan WEAIiE AGH w Krakowie prof. dr hab. Lidia J. Maksymowicz,*
- *Rektor ATR w Bydgoszczy dr hab. inż. Janusz Sempruch,*
- *Rektor KUL w Lublinie ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek,*
- *Rektor Uniwersytetu im. A.M. w Poznaniu prof. dr hab. Stefan Jurga,*
- *Rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie prof. dr hab. Ryszard J. Górecki*
- *Rektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. dr hab. Piotr Węgleński,*
- *Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. dr hab. Michał Kiesielewicz,*
- *Rektor Politechniki Koszalińskiej prof. dr hab. inż. Krzysztof Wawryn,*
- *Rektor Politechniki Lubelskiej prof. Kazimierz Szabelski,*
- *Rektor Politechniki Łódzkiej prof. Józef Mayer,*
- *Rektor Politechniki Opolskiej prof. dr hab. inż. Piotr Wach,*
- *Rektor Politechniki Poznańskiej prof. Jerzy Dembczyński,*
- *Rektor Politechniki Radomskiej prof. dr hab. inż. Wincenty Lotko,*
- *Rektor Politechniki Szczecińskiej prof. dr hab. inż. Mieczysław Wysiecki,*
- *Rektor Politechniki Śląskiej Bolesław Pochopień,*
- *Rektor Politechniki Wrocławskiej prof. Andrzej Mulak,*
- *Dyrektor Instytutu Podstaw Budowy Maszyn Politechniki Warszawskiej prof. dr hab. inż. Jerzy Wróbel,*
- *Rektor Wojskowej Akademii Technicznej gen. dyw. prof. Andrzej Ameljańczyk,*
- *Rektor Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni prof. dr hab. inż. Piotr Przybyłowski,*
- *Rektor Wyższej Szkoły Morskiej w Szczecinie dr hab. inż. kpt. ż. w. Stanisław Gucma,*
- *Komendant-Rektor Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie gen. bryg. pil. dr Zenon Smutniak,*
- *Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie dr hab. Adam Juszkiewicz,*
- *Rektor Wyższej Szkoły Społeczno-Gospodarczej w Tyczynie Zbigniew Stachowski*
- *Prezes Zarządu Oddziału SIMP w Rzeszowie mgr inż. Janusz Dobrzański,*
- *Prezes Zarządu Oddziału SITPChem w Rzeszowie mgr inż. Czesław Kozyra,*
- *Burmistrz Miasta Dębica Władysław Bielawa,*
- *Burmistrz Miasta Jarosław mgr Jan Gilowski,*
- *Starosta Łańcucki Adam Krzysztoń,*
- *Starosta Przemyski Mariusz Grzęda,*
- *Podkarpacki Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie insp. Kazimierz Kędzierski,*
- *Komendant Miejski Policji w Rzeszowie mł. insp. mgr Stanisław Zawiślak,*
- *Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Rzeszowie Edward Lis,*
- *Prezes Zarządu Spółki "Elektrociepłownia Rzeszów" S.A. Grzegorz Gilewicz,*
- *Dyrektorzy Banku Pekao S.A. II Oddziału w Rzeszowie,*
- *Prezes Zarządu - Dyrektor Generalny Fabryki Śrub w Łańcucie mgr inż. Janusz Dobrzański,*
- *dr inż. Jerzy A. Gąsiorowski z Komitetu Badań Naukowych,*
- *prof. zw. dr hab. inż. Maciej Zarzycki z Politechniki Śląskiej.*

Minister Nauki
Przewodniczący
Komitetu Badań Naukowych
Andrzej Wiszniewski

Warszawa, wrzesień/październik 2001 r.

Jego Magnificencja Rektor
Prof. Tadeusz Markowski

Politechnika Rzeszowska *im. I. Łukasiewicza*
Rzeszów

Magnificencjo,
Koleżanki i Koledzy, Nauczyciele Akademiccy i Studenci,

Dziś tradycyjnym aktem Inauguracji rozpoczynacie nowy rok akademicki. Będzie to pierwszy pełny rok nauki w XXI stuleciu. I ma to szczególnie symboliczne znaczenie. Bowiem stulecie, w które wkroczyliśmy, nosi już powszechnie przyjmowaną nazwę epoki, w której gospodarka i życie społeczne będą oparte na wiedzy. Na tej wiedzy, którą wspólnie będziecie tworzyć, szerzyć i zdobywać, a która będzie kluczem do sukcesu naszego kraju w globalizującym się świecie.

Ja dobrze wiem, że nadchodzący rok nie będzie łatwy. Pogoń, za nieprawdopodobnie szybkim rozwojem wiedzy, nadrabianie zaległości w stosunku do krajów bardziej od naszego rozwiniętych to wyzwania, którym nie łatwo będzie sprostać. Będzie to tym trudniejsze, że realia ekonomiczne i powszechnie znane trudności budżetowe nie oszczędzą ani sfery nauczania, ani nauki. Ale jeśli chcemy, by w możliwie najkrótszym czasie te ograniczenia można było zaliczyć do przeszłości, to mimo wszystko i wbrew wszystkiemu musimy zdobyć się na ogromny wysiłek i uparcie iść do przodu. Miejmy świadomość, że słowa, iż od tego zależy przyszłość Polski, wcale nie są pompatycznym zwrotem.

Drodzy Przyjaciele, ten list rozpoczynający Rok Akademicki jest też zapewne listem kończącym moją pracę w charakterze ministra nauki w Rządzie III Rzeczypospolitej. Chciałbym zatem podziękować Wam wszystkim za cztery lata współpracy, którą bardzo sobie cenię. Chciałbym powiedzieć Wam „do zobaczenia", bowiem powracam do Waszego grona jako profesor Politechniki Wrocławskiej. A Wam - i sobie także - życzę osiągnięć i satysfakcji, która nieodmiennie związana jest z poczuciem dobrze wykonywanej pracy.

Z wyrazami szacunku i przyjaźni

PAN
PREZES

Warszawa, 18 września 2001 r.

Jego Magnificencja
Prof.dr hab. inż. Tadeusz Markowski
Rektor Politechniki Rzeszowskiej

Szanowny Panie Rektorze,

Pragnę bardzo serdecznie podziękować za zaproszenie na uroczystą jubileuszową inaugurację roku akademickiego 2001/2002 w Politechnice Rzeszowskiej.

Niestety, z powodu niemożliwych do przełożenia zobowiązań służbowych nie będę mógł wziąć udziału w tej podniosłej uroczystości.

Z okazji rozpoczęcia nowego roku akademickiego życzę Panu Rektorowi, Senatowi oraz wszystkim pracownikom naukowym Politechniki Rzeszowskiej wielu sukcesów we wspólnej pracy dla rozwoju Uczelni, prowadzonych badań naukowych i kształcenia kolejnych roczników młodzieży akademickiej.

Łączę wyrazy szacunku

Mirosław Mossakowski

00-901 Warszawa, Pałac Kultury i Nauki
Tel.: (0 22) 620 33 53, 656 63 23 Fax: (0 22) 620 19 10

RADA GŁÓWNA
SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Jego Magnificencja
Rektor Politechniki Rzeszowskiej
im. Ignacego Łukasiewicza
w Rzeszowie
Prof. dr hab. inż. Tadeusz MARKOWSKI

Magnificencjo
Wielce Szanowny Panie Rektorze,

Serdecznie dziękuję za zaproszenie do udziału w uroczystości inauguracji roku akademickiego 2001/2002.

Podjęte już wcześniej zobowiązania nie pozwolą mi niestety z zaproszenia tego skorzystać, czego bardzo żałuję i za co przepraszam.

Pozwalam sobie tą drogą złożyć Waszej Magnificencji, Wysokiemu Senatowi i całej Wspólnocie Uczelni życzenia sukcesów na wszelkich polach działalności akademickiej i prawdziwej satysfakcji z sukcesów tych osiągania.

Łączę wyrazy szacunku

PRZEWODNICZĄCY
RADY GŁÓWNEJ
Andrzej PELCZAR

Warszawa, październik 2001 r.

WOJEWODA PODKARPACKI

Rzeszów, 8 października 2001r.

Pan Profesor
Tadeusz Markowski
Rektor
Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza

Magnificencjo, Panie Rektorze!

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na jubileuszową inaugurację roku akademickiego na Politechnice Rzeszowskiej – znanej i cenionej zarówno w Polsce, jak i poza jej granicami wyższej uczelni technicznej. Nie mogę niestety osobiście uczestniczyć w tym doniosłym wydarzeniu, ponieważ zbiega się ono w czasie z moim ważnym, służbowym wyjazdem do Warszawy. Licząc na zrozumienie przesyłam gorące pozdrowienia oraz szczere życzenia dla wszystkich Uczestników jubileuszowych uroczystości. Składam serdeczne gratulacje i wyrazy uznania dla Władz Uczelni, Pracowników naukowych i administracyjnych, Studentów oraz Osób związanych z rzeszowską wszechnicą, która na trwałe związała się z naszym miastem i regionem. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili do wzrostu prestiżu i autorytetu Politechniki, będącej kuźnią światłych i mądrych ludzi.

Pół wieku działalności rzeszowskiej uczelni technicznej to okres wytężonej pracy i badań, okres wielu znaczących osiągnięć i dokonań. Wysoki poziom naukowy, profesjonalizm, szacunek dla wiedzy oraz społeczne zaangażowanie to niepodważalne atuty Politechniki.

Serdecznie pozdrawiam Studentów, którzy rozpoczynają dziś ważny etap w życiu – wielką intelektualną przygodę. Gratuluję Wam, bowiem będziecie pogłębiać swą wiedzę i doskonalić swe umiejętności w Uczelni, która oferuje młodym mieszkańcom naszego regionu naukę na wysokim poziomie, pracę z dobrze wykwalifikowanymi wykładowcami oraz nowoczesne laboratoria.

Z ogromną radością i satysfakcją mogę stwierdzić, że Politechnika Rzeszowska jest uczelnią dużą i nowoczesną. Ufam, że rozpoczynający się rok akademicki 2001/2002 będzie kolejnym rokiem rozwoju i wzrostu prestiżu rzeszowskiej wszechnicy oraz znaczących dokonań – zarówno z perspektywy uczelni jako całości, jak i pojedynczych osób.

Jestem przekonany, że czas spędzony w murach Politechniki Rzeszowskiej dostarczy zarówno Pracownikom akademickim, jak i Studentom wiele satysfakcji. Wszystkim Państwu życzę ogromnego entuzjazmu w zdobywaniu wiedzy, sukcesów oraz realizacji wszelkich zamierzeń zawodowych i osobistych.

Z poważaniem

WOJEWODA PODKARPACKI
Zbigniew Sieczkoś

Prof. Andrzej Jarominiak

Wyk³ad inaguracyjny

Perspektywy inżynierii mostowej w XXI wieku inspirowane osiągnięciami budownictwa platform przybrzeżnych przemysłu naftowego

Magnificencjo Panie Rektorze!
Wysoki Senacie!
Szanowni Państwo!

Jestem zaszczycony powierzeniem mi wygłoszenia wykładu na dzisiejszej jubileuszowej inauguracji roku akademickiego Politechniki Rzeszowskiej.

Jugosłowianin Iwo Andricz w jednej ze swoich książek napisał: "Ze wszystkiego, co wznosi i buduje człowiek powodowany życiowym instynktem, nie ma nic lepszego i cenniejszego niż mosty. Są ważniejsze niż domy i świątynie, są bowiem bardziej wspólne. Mosty należą do każdego i do wszystkich. Są wszystkim jednakowo po-trzebne. Wzniesione zawsze w miejscach, gdzie spotyka się najwięcej ludzkich potrzeb. Są bardziej długowieczne niż inne budowle..."

Wyrazem zakodowanej w naturze naszego gatunku tęsknoty za nieśmiertelnością jest wewnętrzna potrzeba pozostawienia po sobie śladu upamiętniającego nasze istnienie. Dla budowniczych mostów w XXI wieku okazję do zapisania się w pamięci potomnych stwarzają wyzwania, którymi są przeprawy mostowe przez wielkie przeszkody wodne, takie jak cieśniny: Mesyńska oddzielająca Sycylię od Półwyspu Apenińskiego, Gibraltarska - Europę od Afryki, czy Beringa - Azję od Ameryki. Aby przekroczyć te przeszkody, są potrzebne rozwiązania wychodzące poza dotychczasowe doświadczenia budownictwa mostowego. Między innymi jest konieczne korzystanie z osiągnięć inżynierii materiałowej oraz znalezienie optymalnych form konstrukcyjnych materiałów nowych, w tym także opracowanych dla lotnictwa i kosmonautyki, oraz materiałów tradycyjnych, o udoskonalonych cechach. Inspiracją inżynierii mostowej XXI wieku będą bez wątpienia również osiągnięcia budownictwa plat-form przybrzeżnych przemysłu naftowego.

Ubiegłe ćwierćwiecze przyniosło intensywny rozwój budownictwa platform przybrzeżnych ("offshore") służących do wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż podmorskich. W tej dziedzinie wprowadzono szczególnie dużo innowacji dotyczących konstrukcji, technologii i materiałów. Konieczność stosowania rozwiązań niekonwencjonalnych wynikała:

- z dążenia do eksploatacji złóż gazu i ropy zalegających pod dnem akwenów morskich o głębokości od 45 m do blisko 1.000 m,
- z wyjątkowo trudnych warunków budowy i użytkowania platform (sztormy oceaniczne, z falami wysokości do 30 m, temperatura poniżej zera, trzęsienia ziemi, agresywne środowisko morskie).

Rozwój budownictwa platform przybrzeżnych dostosowanych do takich warunków był możliwy dzięki przeznaczeniu na studia, badania i próby ogromnych środków finansowych. A na to mógł sobie pozwolić kapitał uzyskujący z wydobywania gazu i ropy wielkie zyski.

Budownictwo platform jest zatem wyjątkową dziedziną, w której z jednej strony potrzeby wymuszały podejście innowacyjne, z drugiej - która miała zapewnione środki na realizację postępu technicznego. Nic zatem dziwnego, że to budownictwo ma ogromne osiągnięcia i że obecnie korzystają z nich różne dziedziny inżynierii. Również mostownictwo coraz częściej sięga do rozwiązań oraz doświadczeń z budowy platform, korzystając z nich zwłaszcza w projektowaniu i budowie posadowień dużych mostów w głębokich przeszkodach wodnych.

Charakterystyka platform

Najwięcej platform zbudowano na polach ropy i gazu w Morzu Północnym, gdzie głębokość wody dochodzi do 350 m, oraz w Zatoce Meksykańskiej, której maksymalna głębokość znacznie przekracza 900 m.

W latach 1970-1990 platformy przybrzeżne w sektorach norweskim i brytyjskim Morza Północnego rozwijano w innych kierunkach. Norwegowie stosowali ciężkie, betonowe platformy posadowione bezpośrednio na dnie morza, tzw. "grawitacyjne", Brytyjczycy preferowali stalowe oparte na palach. Platformy stalowe osiągnęły swoje apogeum w zbudowanej w 1981 r., na Morzu Północnym, w wodzie o głębokości 185 m, platformie Magnus. Jej pale mają średnice 210 cm, są zagłębione w dno morza 85 m.

Gdy głębokość wody przekracza 200-250 m, wówczas są stosowane platformy pływające.

Obecnie zarówno platformy grawitacyjne, jak i pływające są budowane z betonu. Od 1971 r. zainstalowano w Morzu Północnym, w wodzie o głę-

bokości 45-350 m, około 25 dużych platform z tego materiału. Objętość betonu w platformie wynosi od 70.000 do 240.000 m^3. W cztery największe platformy wbudowano po blisko 2,5 mln m^3 tego materiału. W szerokim zakresie jest stosowane sprężanie betonu.

Platformy grawitacyjne zawierają konstrukcję dolną posadowioną na dnie i oparty na niej pomost. Konstrukcja dolna składa się z podstawy, będącej dużą skrzynią lub zespołem skrzyń cylindrycznych oraz z jednej lub kilku kolumn wystających nad wodę, na których jest oparty pomost. Platforma jednokolumnowa charakteryzuje się uproszczoną konstrukcją dolną. Łatwo ją dostosować do pomostów o różnych wymiarach. Pomosty niektórych platform mają konstrukcję stalową.

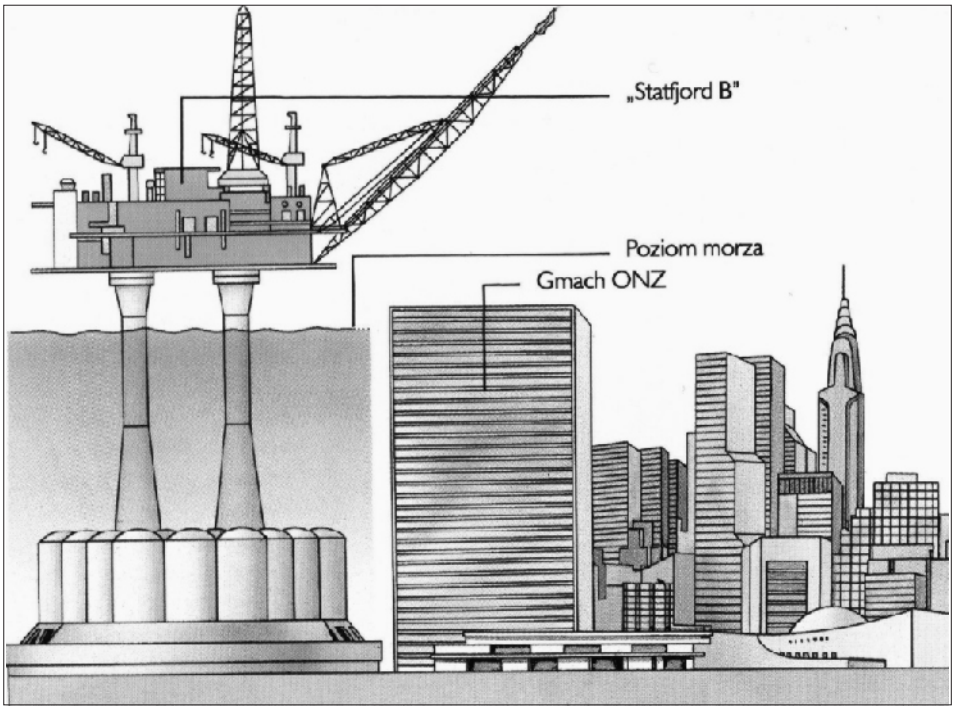

Platforma grawitacyjna "Statfjord B" w porównaniu z budynkiem ONZ na Manhattanie w Nowym Yorku (Nigel Hawkes, Konstrukcje, Warszawa, Arkady 1997).

W przypadku słabego podłoża stabilność platformy jest zwiększana przez wyposażenie jej podstawy w wysokie obrzeża, które zagłębiają się w dno morskie pod ciężarem platformy. Jeśli podłoże jest mocne, to stabilność platformy zapewnia się, umieszczając w jej dolnej części stały balast.

Platformy pływające zostały opracowane, aby udostępnić złoża ropy i gazu pod bardzo głębokimi akwenami. W normalnych warunkach pogodowych pływająca platforma betonowa zachowuje się podobnie jak stojąca na dnie morza.

Są stosowane trzy podstawowe rodzaje betonowych platform pływających:

- o dużym zanurzeniu,
- "półzanurzone"
- "z rozciąganymi nogami".

Platformy o dużym zanurzeniu, osiągającym 100-150 m, mają dwie odmiany: jednokadłubowa w kształcie pławy słupowej (boi) oraz z pływakiem wielokadłubowym. Platforma jednokadłubowa jest pojedynczym cylindrem, który odgrywa rolę pływaka. Masa platformy wynosi do 35.000 t. W dolnej części cylindra jest gromadzona ropa. Pojemność magazynowa wynosi do 1,5 mln baryłek.

Platformy "półzanurzone" są stosowane w przypadku bardzo dużego i ciężkiego pomostu. Kadłub platformy zawiera trzy lub cztery duże cylindryczne kolumny połączone z podwodnym pływakiem, które wystają ponad powierzchnię morza i podpierają pomost. W pływaku jest magazynowana ropa lub gaz ziemny.

Platformy o dużym zanurzeniu i półzanurzone są unieruchomione w miejscu użytkowania za pomocą od 6 do 20 konwencjonalnych kotwic dryfują-cych lub "martwych" (grawitacyjnych), z którymi są połączone swobodnie zwisającymi cumami.

Platformy z "rozciąganymi nogami" zawierają: kadłub z pomostem, pionowe cięgna cumownicze, zwykle z rur stalowych, oraz zakotwienia cięgien w dnie morza. Istotą tego rozwiązania jest eliminacja podnoszenia, opadania i kołysania platformy wskutek ruchów morza przez wciśnięcie jej kadłuba w wodę do określonego zanurzenia. Jest ono uzyskiwane siłownikami hydraulicznymi zainstalowanymi w pomoście, które działając na cięgna cumownicze, wciskają kadłub do głębokości projektowej. Cięgna są stale naprężone i utrzymują platformę w stanie zwiększonego zanurzenia. Kadłub składa się z trzech lub czterech kolumn, połączonych razem w dolnych końcach poziomym podwodnym pływakiem. Zależnie od warunków gruntowych stosuje się dwa rodzaje zakotwień:

- pale wyciągane - przyjmowane, gdy podłożem dna morza są słabe grunty,
- kotwice martwe w postaci cylindrów zamkniętych na górze - stosowane w przypadku mocnych gruntów pokrytych warstwą namułu umiarkowanej miąższości; kotwice zagłębiają się w namuł nawet ponad 20 m pod ciężarem własnym i podciśnienia wytworzonego w cylindrach.

Budowa platformy betonowej zawiera następujące główne etapy:

- wykonanie jej dolnej części platformy w suchym doku mającym głębokość 10-14 m,
- przeholowanie wykonanej części z doku na głęboką wodę niedaleko brzegu,
- kontynuacja tam budowy kolumn platformy w szalowaniach ślizgowych; w tym czasie budowana konstrukcja pływa; dzienny postęp podwyższania konstrukcji wynosi 2-4 m,
- wprowadzenie pomostu nad dolną część platformy i połączenie obu tych konstrukcji; pomost ma ciężar

do 50.000 t; jest prefabrykowany poza konstrukcją dolną, przywożony na barkach i na niej osadzany,
- przeholowanie gotowej platformy do miejsca użytkowania i tam zakotwiczenie lub osadzenie na przygotowanym dnie morza.

Dolna część pływaka o wysokości do 12 m bywa prefabrykowana na zespole pontonów przycumowanym do nabrzeża.

Gdy budowa lub/i holowanie platformy są utrudnione przez płytką wodę, wówczas jej zanurzenie jest zmniejszane przez wtłoczenie w górną część pływaka sprężonego powietrza.

Do wykonania platform jest stosowany beton mający dużą urabialność i wytrzymałość (60-80 MPa) oraz wodoszczelność mniejszą niż 10-14 m/s. Jest odporny na wodę morską i mróz, skutecznie chroni zbrojenie stalowe przed korozją.

Podstawą projektowania platform są normy i przepisy przemysłu stoczniowego oraz dotyczące silosów i mostów z betonu sprężonego. W tym zakresie budownictwo platform korzysta z doświadczeń inżynierii mostowej.

Dokładność i efektywność metod projektowania platform charakteryzuje analiza, którą wykonano dla dolnej konstrukcji platformy Troll. W analizie tej użyto 140.000 elementów skończonych, przyjęto 800.000 stopni swobody konstrukcji i uwzględniono 150 kombinacji jej obciążeń.

W związku z wydarzeniami ostatnich tygodni warto zwrócić uwagę, że skuteczne zaatakowanie platform przez terrorystów byłoby dotkliwym ciosem w gospodarkę świata zachodniego, spowodowałoby katastrofę ekologiczną oraz dałoby korzyści krajom arabskim eksportującym ropę naftową.

Wykorzystanie w mostownictwie osiągnięć budownictwa platform

Rozwiązania stosowane w budowie platform przemysłu naftowego zostały już wykorzystane w wielu mostach przez duże przeszkody wodne, m.in.:

- W wielkich mostach Japonii, w tym w moście wiszącym Akashi Kaikyo, którego przęsło centralne ma największą na świecie rozpiętość: 1990,8 m (czyli odległość między podporami wynosi około 2 km). Jego pylony, mające wysokość 297 m n.p.m. (a więc bliską wysokości wieży Eiffla), oparto na skrzyniach grawitacyjnych.
- W moście przez Jamunę (Brahmaputrę), w Bangladeszu. Długość mostu wynosi około 5 km, rozpiętość przęseł 100 m. Użyto w nim pale z rur stalowych średnicy 250 i 316 cm, długości 82 m, stosowane w budownictwie platform. Rury wbito w dno rzeki do głębokości około 70 m młotem hydraulicznym o ciężarze 240 t i energii uderzenia 1.700 kNm. Młot wynajęto w firmie budującej platformy w Morzu Północnym.
- W Moście Konfederacji przez Cieśninę Nordhumberland w północno-wschodniej Kanadzie. Most ma długość około 13 km, przęsła rozpiętości 250 m. Głębokość cieśniny wynosi 35 m. Dryfują w niej zwały lodu grubości do 2,5 m. Filary tego morskiego mostu oparto na prefabrykowanych grawitacyjnych fundamentach.
- Na Wyspach Brytyjskich w Drugiej Przeprawie przez rzekę Severn i w moście Królowej Elżbiety II przez Tamizę w Dartford koło Londynu. Fundamenty filarów obu tych mostów wykonano w postaci ciężkich skrzyń betonowych. Skrzynie dla mostu w Dartford były prefabrykowane w suchym doku w Rotterdamie, skąd przeholowano je 270 mil przez Morze Północne i osadzono w Tamizie. Skrzynia ma długość 59 m, szerokość 28 m, wysokość ponad 20 m, ciężar 15.000 t. Rozpiętość podwieszonego przęsła centralnego wynosi 450 m.
- W budowanym obecnie pięcioprzęsłowym moście Rion-Antirion długości 2.252 m przez Zatokę Koryncką, który połączy Peloponez z Zachodnią Grecją. Będzie to naj-dłuższy na świecie most mający podwieszone konstrukcje przęseł. Rozpiętość każdego wyniesie 560 m. Głębokość zatoki w miejscu środkowych pylonów wynosi 65 m. Rozwiązanie konstrukcyjne i technologia budowy filarów zlokalizowanych w zatoce są wzorowane na grawitacyjnych platformach Morza Północnego. Do przygotowania podłoża podpór w zatoce jest stosowana platforma "z rozciąganymi nogami".

Koncepcja budowy filarów mostu przez Cieśninę Gibraltarską

Od kilkunastu lat na zlecenie rządów Maroka i Hiszpanii są prowadzone studia nad przeprawą mostową przez Cieśninę Gibraltarską. Studia te wykazały, że jest celowe rozpatrywanie dwóch tras przeprawy oraz że będzie konieczne zastosowanie mostów wieloprzęsłowych o konstrukcjach wiszących.

Za racjonalną trasę przeprawy uważa się położoną w zachodniej części cieśniny. Tam głębokość wody nie przekracza 340 m i most będzie miał długość 28 km. Na tej trasie przewiduje się zastosowanie przęseł rozpiętości 3.500 m i ustawienie pylonów w wodzie o głębokości około 305 m. Natomiast na drugiej trasie wprawdzie długość mostu byłaby o połowę mniejsza, bo wynosiłaby 14 km, ale będą konieczne przęsła rozpiętości 5.000 m i oparcie środkowego pylonu na głębokości 470 m, na szczycie podmorskiej góry Herkulesa.

W wielu częściach cieśniny głębokość wody dochodzi do 450 m, największa - wynosi około 1,5 km. Występują w niej pływy oceaniczne, różnice zasolenia i termokliny między wodami Atlantyku i Morza Śródziemnego. Powoduje to skomplikowane układy prądów, które płyną z prędkością do 2.5 m/s. Dominujący kierunek fal jest wzdłuż cieśniny, maksymalna ich wysokość wynosi 11 m, a odpowiadający im okres - 21 s. W cieśninie jest bardzo intensywna żegluga. Rocznie przepływa przez nią około 50.000 statków

i okrętów, w tym pewna liczba największych na świecie tankowców. Dlatego głównymi obciążeniami projektowymi podpory jest uderzenie w nią tankowca o wyporności 350.000 dwt i okrętu podwodnego o masie 70.000 t.

Cieśnina znajduje się w umiarkowanej strefie sejsmicznej. Maksymalne spodziewane przyspieszenia podłoża wynoszą około 0.3 g.

Podpory posadowione pod wodą o głębokości ponad 300 m nie były dotychczas stosowane w inżynierii mostowej. Dlatego uznano, że należy sięgnąć do doświadczeń z budowy betonowych platform grawitacyjnych przemysłu naftowego. Jako wzór przyjęto betonowe platformy grawitacyjne oparte bezpośrednio na dnie Morza Północnego.

Zaproponowano podpory pylonów mające po 4 nogi, każdą opartą na odrębnym fundamencie, posadowionym na innym poziomie, odpowiednio do naturalnego kształtu dna cieśniny.

Bezpośrednim podłożem każdego fundamentu będzie narzut z kamienia łamanego wykonany w płytkim wykopie w dnie cieśniny. Narzut zostanie zagęszczony płytą wibracyjną zainstalowaną na podwoziu gąsienicowym, jeżdżącym po dnie morza. Urządzenie ma być zdalnie zasilane i sterowane ze statku.

Fundamentami podpory pylonu będą cztery zespoły skrzyń, każdy o średnicy ponad 100 m i wysokości 40-60 m, rozmieszczone w rozstawie 200 m. Ponieważ potrzeba ich 16, dlatego planuje się budowę skrzyń w kilku suchych dokach w Hiszpanii i w Maroku oraz ewentualnie także w Europie Północnej.

Po wykonaniu czterech zespołów skrzyń zostaną one zaholowane w Morze Śródziemne i tam tymczasowo osadzone na jego dnie poza trasą mostu, na podłożu sztucznie ukształtowanym tak samo jak dno w miejscu budowy danego pylonu. Następnie zostaną zainstalowane stężenia poprzeczne łączące zespoły skrzyń. Będą to prefabrykowane rury ϕ 36 m, sprężone kablami. Ściany nóg i ich stężeń będą miały grubość 190 cm, zostaną wykonane z silnie zbrojonego betonu co najmniej klasy B70, aby wytrzymały miejscowe uderzenia dużą jednostką pływającą.

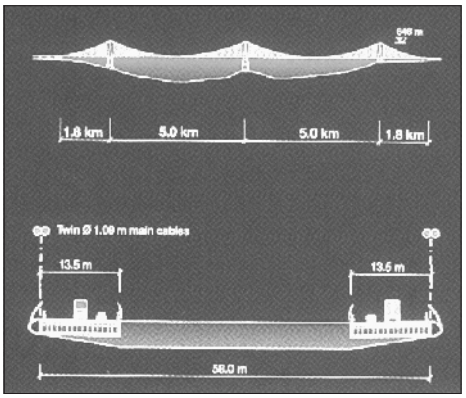

Wizja mostu przez Cieśninę Gibraltarską.

Kolejną czynnością będzie zaholowanie dolnej części podpory na głęboką wodę w wybranej zatoce wybrzeża hiszpańskiego lub marokańskiego. Tam pływająca konstrukcja zostanie podwyższona ukośnymi nogami do pełnej ich wysokości. Następnie przez zabalastowanie konstrukcji będzie zwiększone jej zanurzenie i zainstalowana na nogach zwieńczająca je platforma, stanowiąca podstawę pylonu. Wysokość platformy wyniesie 35 m. Będzie zmontowana z betonowych prefabrykatów i sprężona kablami.

Zbudowana konstrukcja zostanie zaholowana do miejsca pylonu w przeprawie i tam osadzona na dnie cieśniny, na przygotowanym kamiennym podłożu. Ostatnią czynnością będzie wykonanie iniekcji petryfikującej podłoże fundamentów.

Ogromne konstrukcje będą holowane na zachód, pod prądy, które w cieśninie mają generalnie kierunek wschodni. Potrzebna do tego siła uciągu przekracza obecnie dostępną w światowej flocie holowników. Dlatego zaproponowano zmodyfikowanie sześciu tankowców umiarkowanej wielkości przez wyposażenie każdego w dziobowe stery strumieniowe i usunięcie części śródokręcia. Wtedy będą mogły spełniać rolę holowników ciężkich konstrukcji.

Wielkość zamierzenia, jakim jest posadowienie mostu w Cieśninie Gibraltarskiej, obrazuje potrzebna do tego objętość betonu konstrukcyjnego: jedna podpora pylonu, w wodzie głębokości 305 m, będzie wymagała wbudowania 500 000 m^3 tego materiału.

Zakończenie

Niektóre dziedziny nauki i techniki inspirują rozwój innych. Dziedziną, która w pierwszych dekadach XXI wieku będzie miała duży wpływ na postęp inżynierii mostowej, zwłaszcza w zakresie posadowień mostów w głębokich przeszkodach wodnych, jest bez wątpienia budownictwo platform przybrzeżnych przemysłu naftowego.

Wizja inżynierii mostowej w XXI wieku, tak jak każdej innej dziedziny, wzbudza dyskusje. Jest to zupełnie normalne. Poglądy na temat przyszłości dotyczą przecież wielkiej niewiadomej i wynikają z subiektywnych doświadczeń. A te można scharakteryzować cytatem z książki pod tytułem "Wskrzeszone słowo", którą napisał Rosjanin Witalij Szentaliński: "czyż ktoś z nas odważy się powiedzieć, że zna całą prawdę o dniu dzisiejszym? Nie wierzmy zanadto naocznym świadkom. Każdy z nich ma własny punkt widzenia, własną pamięć i własny kąt odbicia rzeczywistości, który z reguły ją zniekształca. Prawdę odkrywamy przy zogniskowaniu wielu opinii".

Dziękuję za uwagę.

Podpis na akcie Fundacji składa mgr Zdzisław Siewierski. Z prawej mec. Leon Kuś.

Podpisy na akcie notarialnym składają: od prawej inż. Jan Krygowski, inż. Tadeusz Gratkowski, od lewej inż. Tadeusz Zimnicki.

Sporządzenie aktu notarialnego uczczono lampką szampana.

Fundacja Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej

Jednym z najbardziej znaczących wydarzeń związanych z uczczeniem Jubileuszu 50-lecia Uczelni było powołanie Fundacji Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej, której pierwsze historyczne spotkanie odbyło się 27 marca 2001 r. Kolejne - nie mniej historyczne - spotkanie odbyło się 19 lipca 2001 r. W sali Senatu PRz, w obecności notariusza - mecenasa Leona Kusia, fundatorzy-założyciele potwierdzili własnoręcznym podpisem wolę działania na rzecz Fundacji Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej i wniesienia określonego w akcie notarialnym majątku.

Dnia 16 sierpnia 2001 r. wybrane zostały władze Fundacji w osobach:

mgr Zdzisław Siewierski, Prezes Zarządu Firmy Biegonice-Kupno Sp. z o.o. (obecnie Wojewoda Podkarpacki) - przewodniczący Rady Fundacji,

dr inż. Ryszard Kardasz, Prezes Zarządu Huty Stalowa Wola S.A. - wiceprzewodniczący Rady Fundacji,

mgr inż. Tadeusz Cebulak, Prezes Zarządu WSK "PZL-Rzeszów" S.A. - wiceprzewodniczący Rady Fundacji.

W skład Zarządu Fundacji weszli:

mgr Roman Krzystyniak - Dyrektor Banku PeKaO S.A. - Prezes Zarządu,

mgr inż. Adam Gaweł - Prezes Firmy "MEGAROLEX" Sp. z o.o. - członek Zarządu,

mgr Zbigniew Grabowski - Zastępca Dyrektora Administracyjnego ds. Pracowniczych Politechniki Rzeszowskiej - członek Zarządu.

Fundacja Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej oczekuje na rejestrację sądową, która - jak należy sądzić - nastąpi w krótkim czasie.

Marta Olejnik

Wpisu do kroniki Uczelni dokonuje mgr inż. Tadeusz Cebulak, z lewej mgr Marta Olejnik, z prawej inż. Tadeusz Magierło.

Uczestnicy spotkania.

Fot. M. Misiakiewicz

Inauguracja jubileuszowa
roku akademickiego 2001/2002

Senat Uczelni i zaproszeni goście, w pierwszym rzędzie (od lewej): dr hab. inż. Jerzy Potencki, prof. PRz - prorektor ds. nauczania, dr hab. inż. Leonard Ziemiański, prof. PRz - prorektor ds. nauki, prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski - JM Rektor PRz (przemawia), dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak, prof. PRz - prorektor ds. ogólnych i współpracy z zagranicą, prof. dr hab. Jerzy Dembczyński - JM Rektor Politechniki Poznańskiej i prof. dr hab. inż. Kazimierz Flaga - JM Rektor Politechniki Krakowskiej.

W poczcie sztandarowym Uczelni pracownicy Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej (od lewej): Krzysztof Żyziński, Jerzy Kluczniak (chorąży) i Grzegorz Charkot.

Medal Komisji Edukacji Narodowej z rąk prof. Jerzego Zdrady - Wiceministra Edukacji Narodowej - otrzymują (od lewej): dr hab. inż. Lesław Gołębiowski, prof. PRz (WEiI), dr Barbara Guzowska-Świder (WCh), dr Janina Haładyj-Różak (WBiIŚ), dr hab. inż. Władysław Łakota, prof. PRz (WBiIŚ).

Edward Szymański - Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP w asyście Wiesława Różyckiego - Wicewojewody Podkarpackiego - dekoruje odznaczeniami państwowymi. Od lewej: prof. dr hab. inż. Jan Gruszecki (WBMiL), prof. dr hab. inż. Henryk Kopecki (WBMiL), dr hab. inż. Mieczysław Kucharski, prof. PRz (WCh), prof. dr hab. inż. Marian Granops (WBiIŚ).

Reimmatrykulacja pierwszych absolwentów po 50 latach.

Immatrykulacja studentów I roku.

JM Rektor wręcza listy gratulacyjne założycielom Fundacji Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej. Od lewej: Ryszard Kardasz, Roman Krzystyniak, Adam Gaweł.

JM Rektor wręcza Medal "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej". Od lewej: dr Janusz Pusz (WCh), mgr Kazimiera Smela - Kwestor, dr inż. Zbigniew Świder (WEiI).

Doktorzy po promocji. Od lewej: dr inż. Joanna Wilk (WBMiL), dr inż. Andrzej Smykla (WBMiL), dr inż. Zofia Byczkowska (WCh), dr inż. Marek Mróz (WBMiL) i dr inż. Andrzej Trytek (WBMiL).

Jubileuszowa msza św. odbyła się w Sanktuarium M.B. Saletyńskiej. Od lewej: ks. Andrzej Rozum MS i ks. Władysław Pasiut MS, poprzedzeni pocztem sztandarowym.

Fot. M. Misiakiewicz

Monografia jubileuszowa

OD REDAKCJI

Z okazji Jubileuszu 50-lecia Uczelni wydana została monografia autorstwa profesora Kazimierza E. Oczosia - publikacja ze wszech miar niezwykle interesująca. To pierwsze w historii Politechniki Rzeszowskiej opracowanie monograficzne i jakże dla niej cenne.

Napisane z głęboką znajomością 50 lat życia Uczelni, rzetelnie i kronikarsko, wnikliwie i dowcipnie oddaje obraz tamtych dni i czasów nam współczesnych. Zawierająca także wydarzenia humorystyczne, publikacja ta jest niewątpliwie bardzo cennym elementem Złotego Jubileuszu Uczelni i godnym polecenia jej naszym Czytelnikom.

O KSIĄŻCE

W książce omówiono historię powstania i 50-letniego funkcjonowania rzeszowskiej uczelni technicznej, od 27 lat mającej status politechniki. Kronikę najważniejszych dokonań Uczelni i ludzi w niej pracujących czy studiujących poprzedzono krótkim rysem historycznym miasta Rzeszowa oraz przybliżeniem sylwetki patrona Uczelni - Ignacego Łukasiewicza. W kolejnych okresach prezentowanej pracy Uczelni szerzej naświetlono wybrane przejawy jej naukowej, dydaktycznej i społecznej działalności, których zrelacjonowanie oparto w dużej mierze na blisko 45-letnim w niej udziale i jej systematycznej rejestracji przez autora książki. Pozwoliło to ukazać przedstawiane wydarzenia na tle charakterystycznych zjawisk towarzyszących rozwojowi Uczelni w różnych uwarunkowaniach społeczno-politycznych. W książce oddano zasłużony hołd tym wszystkim, którzy tworzyli, rozwijali i wspomagali kadrowy oraz materialny potencjał rzeszowskiej

O AUTORZE

Prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczoś - twórca i długoletni rektor Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza (w latach 1972-1981, 1982-1987 i 1993-1996) - jest kierownikiem Katedry Technik Wytwarzania i Automatyzacji na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa. Specjalizuje się w zakresie technologii maszyn, zwłaszcza dotyczącej kształtowania wyrobów z materiałów metalowych i niemetalowych za pomocą obróbki ubytkowej (skrawającej, ściernej czy erozyjnej) oraz opracowywania i wytwarzania wyrobów z zastosowaniem metod i procesów przyrostowych. Jest autorem lub współautorem 10 książek, podręczników i monografii oraz ponad 350 krajowych i zagranicznych artykułów naukowych, ma również w swoim dorobku liczne patenty i prace użyteczne dla przemysłu. Otrzymał za nie wiele nagród I i II stopnia oraz wyróżnień różnych ministerstw i organizacji naukowo-technicznych (NOT, SIMP), a także nagrodę I stopnia miasta Rzeszowa za 1995 rok. Jest redaktorem naczelnym ogólnopolskiego miesięcznika naukowo-technicznego *Mechanik*, zastępcą redaktora naczelnego kwartalnika PAN *Advances in Manufacturing Science and Technology*. Redagował ponad 20 zbiorów materiałów międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych. Jest przewodniczącym Komitetu Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk i członkiem zwyczajnym Akademii Inżynierskiej w Polsce.

50 LAT NASZEJ UCZELNI

Najstarsza i do niedawna największa na Podkarpaciu uczelnia - Politechnika Rzeszowska imienia Ignacego Łukasiewicza - z dniem 30 września 2001 r. ukończyła 50. rok swojej działalności.

Powołanie do życia w 1951 r. uczelni technicznej w Rzeszowie miało na celu spełnienie znacznie wcześniejszych potrzeb Centralnego Okręgu Przemysłowego - jej istnienie jest bowiem z nim nierozerwalnie związane. Decyzje gospodarcze z lat międzywojennych o lokalizacji przemysłu lotniczego, mechanicznego i chemicznego w tej części Polski stały się wyznacznikiem późniejszych społeczno-politycznych decyzji władz PRL.

30 września 1951 r. Ministerstwo Szkół Wyższych i Nauki, w następstwie starań grupy pracowników rzeszowskiej Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego (WSK) PZL zrzeszonych wówczas w Stowarzyszeniu Inżynierów i Mechaników Polskich, powołało w Rzeszowie Wieczorową Szkołę Inżynierską z jednym wydziałem, kształcącą specjalistów mechaników. Była to próba zaspokojenia szczególnej wówczas potrzeby zapewnienia możliwości kształcenia i dokształcania ludzi już zatrudnionych w przemyśle oraz jednostkach gospodarczych tego regionu Polski.

W wyniku reorganizacji, którą w 1952 r. objęto wieczorowe szkoły inżynierskie w całym kraju, rzeszowską placówkę podporządkowano Wieczorowej Szkole Inżynierskiej w Krakowie, a po kolejnej reorganizacji wyższego szkolnictwa technicznego w 1955 r. - Politechnice Krakowskiej jako Studium Wieczorowe Terenowe Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej w siedzibą w Rzeszowie.

Znaczące osiągnięcia, jakie zanotowało owo Studium Wieczorowe w latach 1951-1958, zwłaszcza w procesie dydaktycznym i wyposażeniu bazy lokalowo-laboratoryjnej przy wszechstronnej pomocy WSK w Rzeszowie, a także innych zakładów przemysłowych, stworzyły realną szansę podjęcia starań o powołanie w Rzeszowie samodzielnej uczelni technicznej. Przy pełnym poparciu ówczesnych władz Rzeszowa starania te zostały uwieńczone sukcesem utworzenia 25 czerwca 1963 r. Wyższej Szkoły Inżynierskiej z wydziałami Ogólnotechnicznym i Mechanicznym. W tym to roku Uczelnia zatrudniała 81 pracowników etatowych i kształciła 400 studentów.

Z tą chwilą rozpoczął się jej intensywny rozwój. W 1965 r. utworzono Wydział Elektryczny, w 1967 r. Wydział Inżynierii Sanitarnej, przekształcony następnie w Wydział Budownictwa Lądowego i Komunalnego, w 1968 r. Wydział Technologii Chemicznej. W 1972 r. na Wydziale Mechanicznym utworzono Oddział Lotniczy. Znacząco zwiększyła się liczba studentów i kadra

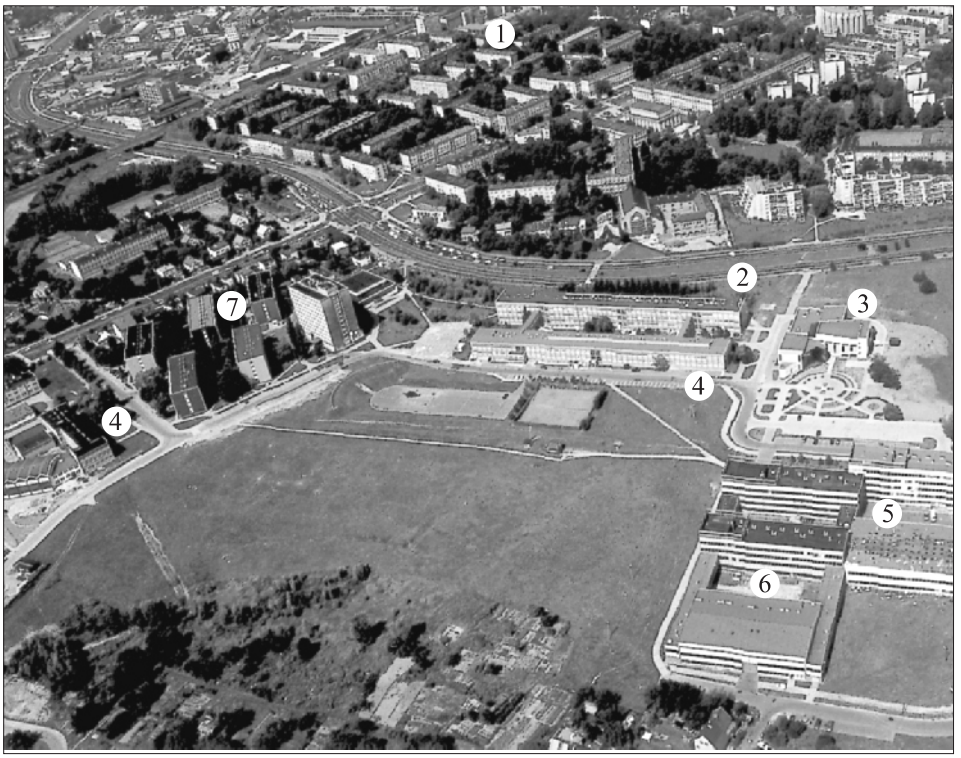

Obecny widok lokalizacji obiektów Politechniki Rzeszowskiej: 1 - obiekty przy ulicy W. Pola, 2 - Wydział Chemiczny, 3 - Zespół Sal Wykładowych, 4 - Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska, 5 - Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa, 6 - Wydział Zarządzania i Marketingu, 7 - osiedle studenckie.

Fot. M. Misiakiewicz

nauczycieli akademickich, zwiększono liczbę kierunków studiów oraz specjalności.

Niepomierne rezultaty tych działań, rosnąca naukowa i kulturotwórcza rola Uczelni spowodowały nadanie jej pełnego statusu akademickiego - 1 października 1974 r., rozporządzeniem Rady Ministrów z 19 września 1974 r., została powołana Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza. Nazwisko patrona Uczelni, który uczył się i pracował w Rzeszowie, wiąże się z najstarszym na świecie, podkarpackim zagłębiem wydobycia i rafinacji ropy naftowej oraz z problematyką technologii chemicznej.

Nobilitacja środowiska akademickiego, miasta i regionu stała się jednocześnie określonym wyzwaniem. Nastąpił dalszy intensywny rozwój Uczelni, znacząco poszerzyła się jej baza, a w 1977 r. Wydział Mechaniczny uzyskał prawo nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych.

Usytuowanie na Rzeszowszczyźnie znacznego potencjału przemysłu lotniczego było niewątpliwie przesłanką uruchomienia jedynej w kraju specjalizacji pilotażowej, której pierwszych absolwentów wypromowano w 1981 r.

Obecnie na pięciu wydziałach: Budownictwa i Inżynierii Środowiska; Budowy Maszyn i Lotnictwa; Chemicznym; Elektrotechniki i Informatyki; Zarządzania i Marketingu kształci Politechnika Rzeszowska na studiach dziennych i zaocznych ok. 16.000 studentów. Systemem studiów zaocznych, niezależnie od studiów zawodowych, prowadzi się na wszystkich wydziałach studia magisterskie uzupełniające, w ramach których kształceni są m.in. absolwenci szkół niepaństwowych. Na rok akademicki 2001/2002 Politechnika Rzeszowska przygotowała ofertę kształcenia również w ramach studiów podyplomowych na 6 specjalnościach, m.in. z zakresu informatyki oraz zarządzania edukacją.

Uczelnia prowadzi 9 kierunków studiów i ponad 30 specjalności, systematycznie zwiększając na każdy rok ofertę edukacyjną. W odnowionych domach akademickich Uczelnia dysponuje liczbą ok. 2500 miejsc, w każdym pokoju znajduje się telefon, łącze z bezpłatnym dostępem do Internetu i telewizji kablowej. Nadal jednak bolączką Uczelni jest brak miejsc w domach studenckich, co spowodowało podjęcie przez władze Uczelni usilnych starań zmierzających do budowy kolejnego akademika. Największa w mieście stołówka akademicka po modernizacji wyposażenia może wydać dziennie ok. 3500 obiadów. Poza tym na osiedlu akademickim czynne są też inne punkty gastronomiczne przygotowane do wydania ok. 500 posiłków dziennie.

Politechnika zatrudnia 104 samodzielnych pracowników naukowych, w tym 39 profesorów tytularnych. Wszystkie wydziały, z wyjątkiem kształcącego na poziomie magisterskim Wydziału Zarządzania i Marketingu, posiadają prawo nadawania stopnia naukowego doktora nauk. Prawo nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego ma Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa, prowadząc studia doktoranckie z zakresu budowy i eksploatacji maszyn.

Główne kierunki rozwojowej i naukowo-badawczej działalności Uczelni są związane z zapotrzebowaniem regionu. Średnio w roku realizowanych jest w Politechnice ok. 300 tematów badawczych, w tym ok. 30 grantów finansowanych przez Komitet Badań Naukowych, oraz ponad 100 prac na zlecenia krajowych podmiotów gospodarczych.

W strukturze organizacyjnej Uczelni znajduje się Centrum Zarządzania Rzeszowską Miejską Siecią Komputerową, którego zakres działania obejmuje pełny dostęp do Internetu i utrzymanie sieci w ruchu oraz nadzór merytoryczny nad budową i organizacją węzłów sieci. Działa Uczelniane Centrum Informatyzacji.

Niekwestionowana jest pozycja Politechniki Rzeszowskiej na forum współpracy międzynarodowej i jej działalności w programach współpracy z zagranicą, potwierdzona wpisem do rejestru Europejskiej Federacji Narodowych Stowarzyszeń Inżynierskich "FEANI", co upoważnia Uczelnię do nadawania tytułu "inżyniera europejskiego". Jest Politechnika członkiem międzynarodowego stowarzyszenia "STAR", organizującego współpracę z zakresu kształcenia specjalistów lotniczych, co z kolei daje studentom możliwość ubiegania się o staże specjalizacyjne w zagranicznych ośrodkach akademickich, będących członkami Stowarzyszenia. Reprezentowana jest w Stowarzyszeniu Uniwersytetów Regionu Karpackiego (ACRU). Jest także Politechnika członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Kształcenia Inżynierów (SEFI).

Przy Uczelni od 1991 r. prowadzi działalność ośrodek kultury francuskiej Alliance Française - spośród wielu jest to jedyny w kraju ośrodek działający przy uczelni technicznej, jako że wszystkie pozostałe zintegrowane są głównie z uniwersytetami. Dla nas to wyróżnienie.

Politechnika posiada największą we wschodniej Małopolsce książnicę techniczną, od wielu lat gromadzącą także multimedia. Tu znajduje się Sekcja Literatury Emigracyjnej, gromadząca zbiory ofiarowane przez Polonię angielską.

Szeroko prowadzona jest działalność studencka na różnych polach zainteresowań. Wizerunek Uczelni od 1969 r. kreuje znany już w kraju oraz w Europie Studencki Zespół Pieśni i Tańca "Połoniny", który odniesione sukcesy stawiają w czołówce polskich zespołów folklorystycznych. W 1995 r. "Połoniny", jako jedyny polski zespół, uczestniczyły - na zaproszenie władz Izraela - w obchodach Jubileuszu 3000-lecia Jerozolimy.

Od wielu lat prężnie działa Samorząd Studencki, a także studenckie koła naukowe. Duma Uczelni to także Akademicki Związek Sportowy, który - wspólnie ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu - prowadzi zajęcia fakultatywne w 18 sekcjach.

Jako jedyna w regionie uczelnia od ponad 30 lat posiada Politechnika własną rozgłośnię radiową, obecnie pod nazwą Akademickie Radio Centrum Politechniki Rzeszowskiej. Od 1988 r. wydawane jest czasopismo aka-

demickie, aktualnie pod nazwą "Gazeta Politechniki".

Rosnące potrzeby determinują określone wyzwania Uczelni systematycznie zwiększającej bazę naukową i materialną. W ostatnim roku akademickim Uczelnia wzbogaciła się o kolejne dwa nowoczesne laboratoria, posiada zbudowany na miarę centrum kongresowego nowoczesny zespół sal wykładowych, rozbudowuje Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska. W toku realizacji znajduje się budowa Centrum Kultury Studenckiej przy al. Powstańców Warszawy, remont przejętych dla nowego kierunku studiów obiektów w Albigowej, modernizacja Wydziału Elektrotechniki i Informatyki, a także budowa Akademickiego Ośrodka Szybowcowego Politechniki Rzeszowskiej w Bezmiechowej k. Leska, gdzie w latach trzydziestych minionego wieku w strukturach Politechniki Lwowskiej prężnie działała słynna Akademia Szybowcowa.

Z myślą o młodzieży studenckiej Uczelnia podejmuje trud budowy nowego akademika oraz Centrum Dydaktyczno-Sportowego, którego głównymi elementami są: hala sportowa, kryte korty tenisowe, a nade wszystko basen z pływalnią i niecką do skoków.

Politechnika to zaprezentowane wcześniej ogólnospołeczne dobra, to jedyna w Polsce uczelnia kształcąca pilotów cywilnych z liczbą 21 samolotów i 5 szybowców, to wreszcie ponad 1300 zatrudnionych osób, 59.000 m^2 powierzchni obiektów w samym Rzeszowie, ok. 100 ha gruntów ogółem i na miarę XXI wieku zespół sal dydaktycznych.

Działając pod obecną nazwą od 1974 r., Politechnika Rzeszowska przejęła dziedzictwo budowanej na powojennych bez mała zgliszczach pierwszej w tym regionie Uczelni, bo trzeba dodać, że jubileusz 50-lecia wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie to równocześnie złoty jubileusz szkolnictwa wyższego w Rzeszowie w ogóle. To ona kształtowała dzisiejszy wizerunek rzeszowskiego ośrodka akademickiego i pomnażając elity techniczne, bezpośrednio oddziaływała na gospodarczy, społeczny i kulturowy rozwój miasta oraz regionu.

Do chwili obecnej mury Uczelni opuściło 20.374 absolwentów, w tym ponad 360 pilotów lotnictwa cywilnego. Jest bowiem Politechnika Rzeszowska jedyną w kraju Uczelnią kształcącą wysoko wykwalifikowane kadry dla lotnictwa cywilnego. Służy temu Ośrodek Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej w Jasionce, posiadający w dyspozycji samoloty i szybowce, symulator lotów M-20 Mewa i doświadczoną kadrę instruktorską. Ponad 60% pilotów zatrudnionych w PLL "LOT" stanowią absolwenci Politechniki Rzeszowskiej.

pośrednią przyczyną spontanicznego w 2000 r. protestu społeczeństwa i samej społeczności Uczelni wobec zamierzeń związanych z włączeniem Politechniki w strukturę tworzonego w Rzeszowie uniwersytetu. Wyrazem poparcia dla Uczelni była także konsolidacja działań jej absolwentów, która zaowocowała utworzeniem w sierpniu 2001 r. Fundacji Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej - Uczelni, która wobec strukturalnych zmian w obszarze szkolnictwa wyższego w Rzeszowie zachowała swoją autonomię i status quo.

Pielęgnując dziedzictwo i najlepsze tradycje, Politechnika Rzeszowska dąży do zapewnienia młodzieży możliwie równych szans edukacyjnych, zachowuje polityczną bezstronność, utrzymuje swą tożsamość w życiu publicznym, uczy twórczych i patriotycznych postaw, a także jest otwarta na wszelkie wyzwania nowego wieku.

Fragment koncepcji programowo-przestrzennej Akademickiego Ośrodka Szybowcowego Politechniki Rzeszowskiej w Bezmiechowej.

Fot. M. Misiakiewicz

Wśród polskich uczelni technicznych Politechnika Rzeszowska zajmuje znaczące miejsce, zarówno pod względem dydaktycznym, naukowym, jak i kadrowym. Pod względem liczby studentów jest porównywalna z Politechniką Krakowską.

Jest Uczelnią o uznanym miejscu i autorytecie, co niewątpliwie było bez-

Marta Olejnik

Jubileuszowy Zjazd Absolwentów

WYDZIAŁU BUDOWY MASZYN I LOTNICTWA

Z okazji 50 lat od powstania pierwszej wyższej szkoły technicznej w Rzeszowie oraz 50. rocznicy powstania Wydziału Mechanicznego Politechniki Rzeszowskiej w dniu 22 września 2001 r. odbył się Jubileuszowy Zjazd Absolwentów Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa (dawnego Wydziału Mechanicznego). W zjeździe uczestniczyło 147 absolwentów, w tym 7 pierwszych absolwentów Uczelni, którzy otrzymali dyplom w 1955 r. Ponadto uroczystość swą obecnością zaszczycili JM Rektor Politechniki Rzeszowskiej prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski (również absolwent Wydziału Mechanicznego), dziekan Wydziału prof. dr hab. inż. Feliks Stachowicz, prodziekani oraz kierownicy Katedr i Zakładów naszego Wydziału. Specjalnym gościem uroczystości był prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczoś - jeden z pierwszych dziekanów Wydziału, wielokrotnie sprawujący funkcję rektora Wyższej Szkoły Inżynierskiej i Politechniki Rzeszowskiej, autor niedawno wydanej książki pt. "Politechnika Rzeszowska 1951-2001". Jako goście zaproszeni uczestniczyli dziekani bratnich wydziałów oraz emerytowani i byli pracownicy naukowo-dydaktyczni: mgr inż. Jerzy Chmiel, dr Władysław Grzebyk, dr inż. Marian Krawczyk, dr inż. Franciszek Miś.

JM Rektor prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski wita Absolwentów w auli.

Fot. M. Misiakiewicz

W programie Zjazdu było spotkanie z władzami Uczelni i Wydziału, które odbyło się w zespole sal wykładowych, zwiedzanie obiektów i laboratoriów Wydziału, spotkania poszczególnych roczników oraz spotkanie towarzyskie wszystkich uczestników Zjazdu. W czasie trwania Zjazdu była czynna wystawa obrazująca udział naszych absolwentów w rozwoju przemysłu maszynowego regionu rzeszowskiego, zorganizowana przez inż. Stanisława Cuprysia z Wojewódzkiego Oddziału NOT w Rzeszowie.

Bal Absolwentów.

Fot. M. Misiakiewicz

Jan Zacharzewski

PERSONALIA

DOKTORATY

Mgr inż. Jolanta Plewako, asystentka w Zakładzie Energoelektroniki i Elektroenergetyki na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki, **uzyskała stopień naukowy doktora nauk technicznych** z zakresu dyscypliny *elektrotechnika*, nadany przez Radę Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach w dniu 26 września 2001 r. Temat rozprawy doktorskiej: ***Analiza wielopulsowych przekształtników diodowych zasilanych z autotransformatorów***. Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. zw. dr inż. Henryk Tunia z Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach. Rozprawę recenzowali: prof. dr hab. inż. Kazimierz Mikołajuk z Politechniki Warszawskiej, prof. dr hab. inż. Roman Nadolski z Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach i dr hab. inż. Lesław Gołębiowski, profesor Politechniki Rzeszowskiej. Rada Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach wyróżniła pracę doktorską.

Mgr inż. Maria Grabas, asystentka w Zakładzie Inżynierii i Chemii Środowiska na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska, **uzyskała stopień naukowy doktora nauk technicznych** z zakresu dyscypliny *inżynieria środowiska*, nadany przez Radę Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej w dniu 28 września 2001 r. Temat rozprawy doktorskiej: ***Zintegrowane usuwanie azotu i węgla w układach z biomasą osiadłą na ruchomym nośniku***. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. inż. Janusz Tomaszek, profesor Politechniki Rzeszowskiej. Rozprawę recenzowali: prof. dr hab. Lucjan Pawłowski z Politechniki Lubelskiej i dr hab. inż. Krzysztof Bartoszewski, profesor Politechniki Wrocławskiej.

Mgr inż. Janina Rząsa, asystentka w Zakładzie Energoelektroniki i Elektroenergetyki na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki, **uzyskała stopień naukowy doktora nauk technicznych** z zakresu dyscypliny *elektrotechnika*, nadany przez Radę Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej w dniu 17 października 2001 r. Temat rozprawy doktorskiej: ***Wybrane sposoby kształtowania przebiegów czasowych prądów wejściowych i napięć wyjściowych przekształtników matrycowych***. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. inż. Henryk Supronowicz, profesor Politechniki Warszawskiej. Rozprawę recenzowali: prof. dr hab. inż. Tadeusz Citko z Politechniki Białostockiej, prof. dr hab. inż. Marian Kaźmierkowski z Politechniki Warszawskiej i prof. dr hab. inż. Stanisław Piróg z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

PROFESOROWIE PRz W PRACACH KBN

Minister Nauki, Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych powołał następujących profesorów Politechniki do składów sekcji specjalistycznych:

- **prof. dr. hab. inż. Marka Orkisza** - kierownika Katedry Samolotów i Silników Lotniczych na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa - do składu Sekcji Mechanika i Konstrukcja (T00B) w Zespole Badań na Rzecz Obronności i Bezpieczeństwa (T00)

oraz na okres trwania XXII konkursu projektów badawczych:

- **prof. dr. hab. inż. Henryka Galinę** - kierownika Katedry Technologii i Materiałoznawstwa Chemicznego na Wy-

dziale Chemicznym - do składu Sekcji Technologii Chemicznej (T09B) w Zespole Chemii, Technologii Chemicznej oraz Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska (T-9),

- **prof. dr. hab. inż. Marka Orkisza** do składu Sekcji Spalinowe Zespoły Napędowe - Silniki (T12D) w Zespole Górnictwa, Geodezji i Transportu (T-12),
- **dr. hab. inż. Romana Petrusa, prof. PRz** - kierownika Zakładu Inżynierii Chemicznej i Procesowej na Wydziale Chemicznym - do składu Sekcji Inżynierii Procesowej (T09C) w Zespole Chemii, Technologii Chemicznej oraz Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska (T-9),
- **prof. dr. hab. inż. Leszka Trybusa, prof. zw. PRz** z Katedry Informatyki i Automatyki na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki - do składu Sekcji Automatyki i Robotyki (T11A) w Zespole Elektroniki, Automatyki i Robotyki, Informatyki i Telekomunikacji (T-11).

PROFESOR POLITECHNIKI W PRACACH UKA

Dr hab. inż. Roman Petrus, prof. PRz - kierownik Zakładu Inżynierii Chemicznej i Procesowej na Wydziale Chemicznym - został powołany w skład zespołu ekspertów Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej do opracowania standardów szczegółowych dla kierunku studiów technologia chemiczna, inżynieria chemiczna i procesowa oraz oceny ubiegających się o akredytację.

Bronisław Świder

INFORMACJA O REKRUTACJI

na I rok studiów w roku akademickim 2001/2002

Rekrutację na wszystkie kierunki studiów dziennych i zaocznych w r.ak. 2001/2002 przeprowadzono na podstawie konkursu ocen ze świadectw dojrzałości wg zasad ustalonych przez Senat Politechniki Rzeszowskiej 16 listopada 2000 r. Szczegółowe kryteria przyjęć były zbliżone do zasad obowiązujących w latach ubiegłych. Nabór kandydatów na studia poprzedzono szeroko prowadzoną akcją informacyjną o zakresie kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej i zasadach przyjęć. Odpowiednie materiały przekazano do szkół średnich, zamieszczono w prasie lokalnej oraz w prasie województw: lubelskiego, małopolskiego i świętokrzyskiego. Do akcji informacyjnej włączył się również Samorząd Studencki Politechniki Rzeszowskiej, który był organizatorem w okresie 16-17 lutego 2001 r. III TARGÓW EDUKACYJNYCH połączonych z dniami otwartymi Uczelni. Akcję informacyjną kontynuowano również w telewizji regionalnej (Rzeszów, Mielec) oraz w Akademickim Radiu "Centrum" Politechniki Rzeszowskiej.

Zgodnie z ustalonym harmonogramem prac, w lipcu 2001 r. prowadzono nabór na studia dzienne. Ogółem na studia zgłosiło się 5281 kandydatów (w roku ubiegłym 4930), przyjęte zostały 3762 osoby (w roku ubiegłym 3614 osób). Szczegółowe wyniki przyjęć są zamieszczone w tabeli 1.

Spośród 3762 osób przyjętych w lipcu br. podjęcie studiów potwierdziło 2771 osób.

We wrześniu br. przeprowadzono rekrutację uzupełniającą na studia dzienne na kierunki: mechanika i budowa maszyn, specjalność lotnictwo, mechatronika, technologia chemiczna, inżynieria materiałowa. Łącznie przyjęto 241 osób. Rok akademicki 2001/2002 rozpoczęło ogółem na I roku studiów dziennych 3012 studentów.

Studenci przyjęci na I rok studiów dziennych:

- wg pochodzenia społecznego [%]
  - robotnicze - 53,7
  - inteligenckie - 34,7
  - chłopskie - 11,6
- wg ukończonej szkoły średniej [%]
  - liceum ogólnokształcące - 50,9
  - liceum zawodowe - 16,6
  - technikum - 32,5
- wg województw - miejsca zamieszkania [%]:
  - podkarpackie - 70,0
  - lubelskie - 15,0
  - małopolskie - 8,0
  - świętokrzyskie - 4,7
  - inne - 2,3
- wg płci [%]:
  - kobiety - 38,5
  - mężczyźni - 61,5

Podczas rekrutacji na r.ak. 2001/2002 kontynuowano system łączenia egzaminów dojrzałości w szkołach średnich z postępowaniem kwalifikacyjnym na Politechnikę Rzeszowską. Z tytułu przystąpienia do egzaminu maturalnego z matematyki, fizyki i chemii z udziałem nauczyciela akademickiego Politechniki Rzeszowskiej w postępowaniu kwalifikacyjnym doliczano, niezależnie od punktów uzyskanych z tytułu ocen na świadectwie dojrzałości, do 5 pkt (3 punkty za przystąpienie do egzaminu pisemnego i 2 punkty za przystąpienie do egzaminu ustnego z danego przedmiotu). Dodatkowych punktów nie honorowano przy ubieganiu się na Wydział Zarządzania i Marketingu. Podstawą doliczenia odpowiedniej liczby punktów w postępowaniu kwalifikacyjnym było uzyskanie

Tabela 1. Wyniki rekrutacji na studia dzienne w roku akademickim 2001/2002 (lipiec 2001)

Lp.	Wydział, kierunek studiów/specjalność	Limit miejsc	Liczba kandydatów	Wymagana liczba punktów	Liczba przyjętych z kierunku macierzystego	Liczba przyjętych z kierunków alternatywnych	Przyjęci w ramach odwołań	Liczba przyjętych ogółem w lipcu 2001
	BUDOWY MASZYN I LOTNICTWA							
1.	***mechanika i budowa maszyn***	**750**	**617**		**553**	**214**	**5**	**772**
	w tym:		w tym:		w tym:	w tym:	w tym:	w tym:
	- alternatywne źródła i techn. konwersji energii		16	32	14	-	1	15
	- komputerowe wspomaganie proc. technolog.		41	32	41	38	-	79
	- organizacja i zarządzanie w przemyśle		104	32	92	126	1	219
	- pojazdy samochodowe		187	32	170	13	-	183
	- lotnictwo		142	32	126	12	-	138
	- mechatronika		64	32	59	25	3	87
	Stalowa Wola (MDT, MDZ)		63	32	51	-	-	51
2.	***zarządzanie i inżynieria produkcji***	**200**	**332**	38	**253**	-	-	**253**
	ELEKTROTECHNIKI I INFORMATYKI							
3.	***elektrotechnika***	**400**	468	35	**415**	-	3	**418**
4.	***informatyka***	**300**	1035	50	**412**	-	4	**416**
	CHEMICZNY							
5.	***technologia chemiczna***	**300**	211	30	**204**	19	-	**223**
6.	***inżynieria materiałowa***	**75**	35	30	**31**	11	1	**43**
	BUDOWNICTWA I INŻYNIERII ŚRODOWISKA							
7.	***budownictwo***	**350**	579	38	**415**	-	2	**417**
8.	***inżynieria środowiska***	**350**	366	29	**351**	121	2	**474**
	ZARZĄDZANIA I MARKETINGU							
9.	***zarządzanie i marketing*** - stud. magisterskie	**500**	1415	49	**578**	-	-	**578**
	zarządzanie i marketing - stud. licencjackie	**150**	223	40	**167**	-	1	**168**
Razem		**3 375**	**5281**		**3379**	**365**	**18**	**3762***

* - łącznie z osobami, które zdawały egzamin dojrzałości łączony z postępowaniem kwalifikacyjnym na studia

Tabela 2. Wyniki rekrutacji na studia zaoczne w roku akademickim 2001/2002

Lp.	Wydział, kierunek studiów/specjalność	Limit miejsc	Liczba kandydatów	Liczba dopuszczonych	Wymagana liczba punktów	Liczba przyjętych
	BUDOWY MASZYN I LOTNICTWA					
1.	***mechanika i budowa maszyn***	**600**	**161**	**127**		**127**
	w tym:		w tym:	w tym:		w tym:
	- alternatywne źródła i techn. konwersji energii		1	1	24	1
	- komputerowe wspomaganie proc. technolog.		32	22	24	22
	- lotnictwo		7	5	24	5
	- mechatronika		5	4	24	4
	- organizacja i zarządzanie w przemyśle		27	23	24	23
	- pojazdy samochodowe		89	72	24	72
2.	***zarządzanie i inżynieria produkcji***		**138**	**115**	22	**115**
	ELEKTROTECHNIKI I INFORMATYKI					
3.	***elektrotechnika***	**200**	71	63	18	**63**
4.	***informatyka***	**200**	224	198	18	**198**
	CHEMICZNY					
5.	***technologia chemiczna***	**75**	15	15		**15**
	BUDOWNICTWA I INŻYNIERII ŚRODOWISKA					
6.	***budownictwo***	**200**	102	88	18	**88**
7.	***inżynieria środowiska***	**200**	56	43	18	**43**
	ZARZĄDZANIA I MARKETINGU					
8.	***zarządzanie i marketing***	**380**	218	191	23	**191**
Razem		**1855**	**985**	**840**	**-**	**840**

ocen co najmniej dostatecznych. Na rok akademicki 2001/2002 Uczelnia podpisała w tej sprawie porozumienia z 18 szkołami średnimi z województwa podkarpackiego. Do egzaminów z udziałem nauczycieli akademickich Politechniki Rzeszowskiej przystąpiło 753 uczniów. Na studia dzienne w rekrutacji lipcowej zostały przyjęte 384 osoby na kierunki i specjalności wg zestawienia:

- Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa:
  - *mechanika i budowa maszyn* - 73
  - *zarządzanie i inżynieria produkcji* - 39
- Wydział Elektrotechniki i Informatyki:
  - *elektrotechnika* - 69
  - *informatyka* - 108
- Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska:
  - *budownictwo* - 54
  - *inżynieria środowiska* - 32
- Wydział Chemiczny
  - *technologia chemiczna* - 8
  - *inżynieria materiałowa* - 1
- Ogółem - 384

Wyniki rekrutacji na studia zaoczne zamieszczono w tabeli 2.

Wszystkim studentom rozpoczynającym studia w naszej Uczelni życzę pomyślnych wyników w nauce, zachęcam do pracy w studenckim ruchu naukowym, agendach kulturalnych, sportowych i turystycznych oraz w samorządzie i organizacjach studenckich.

Jerzy Potencki

Konferencje-Sympozja-Seminaria

Konferencja

Języki obce w szkole wyższej

Relacja z I Ogólnopolskiej Konferencji Językowej zorganizowanej przez SPNJO Politechniki Rzeszowskiej w Czudcu w dniach 28-29 września 2001 r.

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych aktywnie włączyło się w obchody 50-lecia Wyższego Szkolnictwa Technicznego w Rzeszowie organizując, po raz pierwszy w swej historii, Konferencję Językową nt. **"Specyfika nauczania języków obcych w szkołach wyższych"** w Podkarpackim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Czudcu w dniach 28-29 września 2001 r. Zbieg okoliczności sprawił, że jubileusz naszej Uczelni przypadł w roku 2001 ogłoszonym przez Unię Europejską Europejskim Rokiem Języków. Być może ten podwójny jubileusz spowodował, że blisko 120 nauczycieli języków obcych z wyższych uczelni całej Polski przyjechało do Czudca, aby dyskutować o roli i miejscu lektoratów w kształceniu studentów. O randze Politechniki Rzeszowskiej może świadczyć fakt, że na jej zaproszenie odpowiedzieli nauczyciele akademiccy zarówno z uczelni państwowych, jak i niepaństwowych, reprezentujący takie ośrodki, jak: Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie, Politechniki: Warszawską, Wrocławską, Śląską, Koszalińską, Opolską, Łódzką, Częstochowską, Akademie: Ekonomiczną w Krakowie, Ekonomiczną w Jeleniej Górze, Świętokrzyską, Podlaską, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Śląski, Akademię Pedagogiczną w Krakowie, Pomorską Akademię Pedagogiczną w Słupsku, Państwowe Kolegium Nauczycielskie Języków Obcych w Bielsku--Białej, Wyższą Szkołę Zarządzania i Na- uk Społecznych w Tychach, Wyższą Szkołę Ekonomiczno-Handlową w Skierniewicach, Wyższą Szkołę Handlowo- -Ekonomiczną w Zamościu oraz rzeszowskie wyższe uczelnie, a więc Uniwersytet Rzeszowski, Wyższą Szkołę Infor- matyki i Zarządzania oraz Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych. Zna- czącą grupę uczestników stanowili reprezentanci Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych (PWSZ) z Legnicy, Kalisza, Krosna, Płocka, Nowego Sącza oraz Elbląga.

W uroczystości otwarcia konferencji wziął udział prorektor ds. ogólnych i współpracy z zagranicą Politechniki Andrzej Sobkowiak, prof. PRz, który w słowach skierowanych do uczestników podkreślił konieczność i wielkie znaczenie dobrej znajomości języków obcych we współczesnym świecie, zwłaszcza wśród młodych inżynierów. Chcąc zaistnieć na arenie europejskiej, do której aspirujemy, musimy mieć świadomość, że komunikowanie się w różnych językach niebawem stanie się koniecznością. Dlatego wspólne dyskusje i wymiana doświadczeń nauczycieli akademickich w zakresie nauczania języków obcych są tak ważne w dzisiejszej, szybko zmieniającej się rzeczywistości.

Program konferencji obejmował wiele zagadnień związanych z najnowszymi tendencjami w dydaktyce języków obcych. Spore zainteresowanie wzbudził wykład mgr Agaty Błaż pt. "Jak budować mosty zamiast murów", który poruszał problem edukacji w XXI wieku i z pewnością rzucił nowe światło na odwieczny problem znalezienia wspólnej płaszczyzny porozumienia pomiędzy uczniem i nauczycielem w procesie nauczania. O nowościach w dziedzinie nauczania języków mówił dr Mieczysław Mendychowski z Politechniki Wrocławskiej, przedstawiając multimedialny program Studium III na lektoracie języka obcego oraz multimedialny kurs języka niemieckiego GERMANIAK. Wykorzystanie technik wideo na lektoracie języka francuskiego omówiła mgr Helena Leja z Na-

Od lewej stoją: dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak, prof. PRz, prorektor ds. ogólnych i współpracy z zagranicą, mgr Ilona Bobko, kierownik SPNJO, oraz Wiesław Śnieżek, Dyrektor Podkarpackiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Rzeszowie.
Fot. własna

uczycielskiego Kolegium Języków Obcych z Rzeszowa. Warto wspomnieć o zagadnieniu dotyczącym unifikacji i certyfikacji poziomów znajomości języków obcych w polskich uczelniach, jakie zaprezentowała w swoim wystąpieniu dr Romualda Kuźmińska z Politechniki Wrocławskiej. Uczestnicy mieli również okazję wysłuchać bardzo aktualnego i nowatorskiego wykładu o autonomii, personalizacji i samoocenie na lektoratach języków obcych, wygłoszonego przez mgr Barbarę Górską, konsultanta metodycznego z Cambrige University Press. Niezwykle interesujący i błyskotliwy wykład specjalny poprowadził prof. Zdzisław Wawrzyniak związany z dwoma uczelniami: Uniwersytetem Jagiellońskim i Uniwersytetem Rzeszowskim. Jego poważne i naukowe sformułowania przeplatane dykteryjkami i napisanymi przez siebie wierszami wzbudzały żywą reakcję wśród słuchaczy. Zdaniem pana Profesora język angielski stał się tak powszechnie używany w dzisiejszym świecie, że awansował do rangi języka uniwersalnego, jakim była kiedyś łacina, a języki obce zaczynają się tak naprawdę dopiero po języku angielskim. Tematowi języka businessu były poświęcone wykłady przygotowane przez gości z Ukrainy: Andrieja i Tamarę Kawickich z Międzynarodowego Instytutu Lingwistyki i Prawa w Kijowie. Uczestnikom sekcji języka francuskiego bardzo się podobał wykład pana Jeana Pierre'a Darcela o kulturze i historii Francji, zwłaszcza te jego elementy, które dotyczyły pewnych stereotypów funkcjonujących w świadomości Polaków na temat Francji i Francuzów. Nasze SPNJO reprezentowały na konferencji panie mgr Małgorzata Kołodziej i mgr Grażyna Bursztyn-Bajorska, które przedstawiły program niemieckojęzycznych studiów prowadzonych w ramach europejskiego programu EMES na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej.

Uczestnicy konferencji.
Fot. własna

Komitet organizacyjny w składzie: przewodniczący - mgr Ilona Bobko, sekretarz - mgr Lidia Baranowska, członkowie - mgr Bogumiła Pawlikowska, mgr Maria Nowak, mgr Magdalena Dzioch, mgr Joanna Stocka zadbał nie tylko o merytoryczną stronę całego przedsięwzięcia, ale również o oprawę artystyczną. Konferencję uświetnił występ zespołu "Połoniny", który jak zwykle rozbawił i rozśpiewał uczestników konferencji. Dodatkową atrakcją i miłym, sympatycznym akcentem na jej zakończenie była wycieczka do Zamku w Łańcucie. Miła i sympatyczna atmosfera oraz niezliczone podziękowania i pochwały, jakich nie szczędzono organizatorom, pozwalają sądzić, że ich trud został doceniony i że konferencja, jaką zorganizowało SPNJO, na długo pozostanie w pamięci jej uczestników. Wszystkich zainteresowanych bliższymi szczegółami odsyłam na stronę internetową Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, gdzie publikujemy krótką informację na temat konferencji oraz liczne zdjęcia. Nasz adres: www.prz.rzeszow.pl/spnjo.

Miejmy nadzieję, że tego typu spotkania, jakie miały miejsce podczas konferencji, nie tylko pozwolą na wymianę doświadczeń wśród nauczycieli języków obcych, ale również zwrócą uwagę władz Uczelni na problem kształcenia studentów w tym zakresie. Uczelnia, która myśli o swoim nowoczesnym i dynamicznym rozwoju, musi w swojej ofercie edukacyjnej zadbać o obszerny blok języków obcych, gdyż coraz częściej jest to jeden z elementów decydujących o atrakcyjności studiów. Wymagania dyktowane przez rynek pracy sprawiają, że studenci bez solidnej znajomości języków obcych mają mniejsze szanse na znalezienie dobrej pracy. Ostra konkurencja pomiędzy uczelniami sprawia, że stale trzeba poszukiwać nowych wyzwań. Jednym z nich może być zwiększenie studentom dostępu do nauki języków obcych. Bez takich rozwiązań trudno będzie sprostać rosnącym wymaganiom współczesnego świata.

Ilona Bobko

STUDENCI MOSTOWCY w realizacji największych inwestycji komunikacyjnych w Polsce

W ramach procesu dydaktycznego realizowanego przez Katedrę Mostów Politechniki Rzeszowskiej pod kierunkiem prof. Andrzeja Jarominiaka studenci specjalności mostowej po IV roku studiów odbywają 4-tygodniowe praktyki zawodowe na budowach dużych obiektów mostowych. Przygotowaniem organizacyjnym praktyk zajmują się pracownicy Katedry. Dzięki stałym kontaktom i współpracy Katedry Mostów z głównymi firmami wykonawczymi zajmującymi się budową mostów (np. w zakresie badań, projektów, szkoleń) możliwe jest uzyskanie pomocy przedsiębiorstw w zorganizowaniu praktyk. Niektóre firmy przyjmując studentów na budowę, zobowiązują się pokryć koszty ich zakwaterowania. W zamian studenci w czasie trwania praktyki pełnią funkcje techników budowy i pomagają kadrze inżynieryjno--technicznej na budowie. Ze względu na specyficzność robót mostowych i wymagania bhp na placu budowy studenci są zobowiązani przed wyjazdem na praktykę wykonać badania lekarskie dopuszczające ich do pracy na wysokości. Badania są finansowane przez Uczelnię. Stały, miesięczny pobyt studentów na budowie umożliwia im bliższe poznanie problematyki związanej z realizowanym obiektem mostowym, w tym zagadnień projektowych, technologicznych i organizacyjnych, oraz ... uczy zaradności. Po zakończeniu praktyk studenci opracowują sprawozdania z pobytów na budowach. Zebrane wrażenia z praktyk są tematem ciekawych dyskusji na zajęciach w kolejnym semestrze.

Miejscem praktyk są zwykle największe lub/i najciekawsze krajowe budowy obiektów mostowych. W okresie prawie 20 lat kształcenia w specjalności mostowej na Politechnice Rzeszowskiej studenci odbywali praktyki wakacyjne na terenie prawie całej Polski. Do najciekawszych obiektów wykonanych z udziałem studentów z Rzeszowa można zaliczyć m.in.:

- zrealizowane w ostatnich latach budowy mostów przez Wisłę w Zakroczymiu 1987, Toruniu 1996, Wyszogrodzie 1997, Annopolu 2000, Warszawie 1999, 2001, Gdańsku 2000, Krakowie 2001,
- budowę nabrzeża pasażerskich promów morskich w Świnoujściu 1997, 2000,
- budowy wiaduktów autostradowych na Śląsku i w ciągu południowego obejścia Krakowa 2001.

W roku akademickim 2000/2001 na IV roku studiów kierunku "budownictwo", na specjalności konstrukcje budowlane i inżynierskie, budowa i utrzymanie mostów w Politechnice Rzeszowskiej było 26 studentów. Na wakacjach wszyscy odbyli praktyki przeddyplomowe na budowach obiektów mostowych. Praktyki zostały zorganizowane na Śląsku, w Krakowie, w Warszawie, w Gdańsku, we Wrocławiu oraz w Krzyżanowicach, w Ostródzie i w Przeworsku.

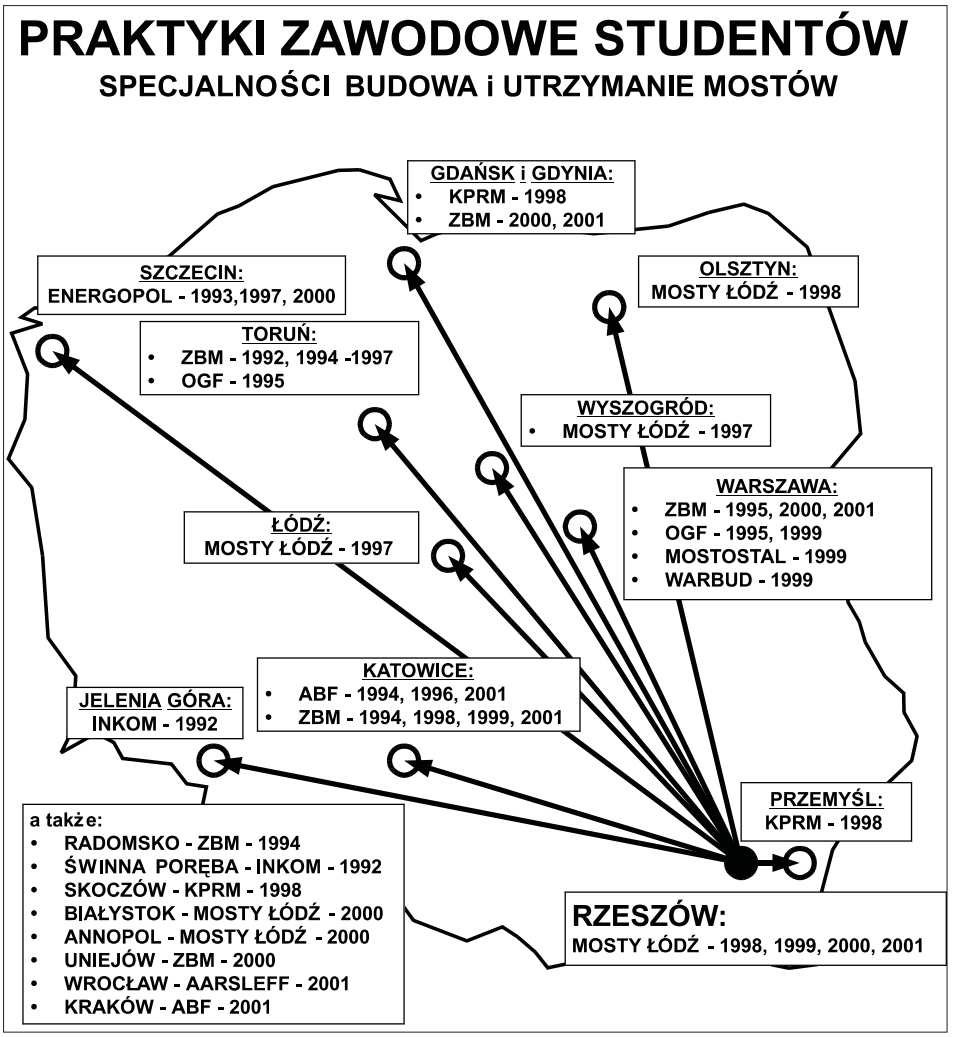

Rozmieszczenie inwestycji komunikacyjnych, w których uczestniczyli w ramach praktyk studenci Politechniki Rzeszowskiej specjalności konstrukcje budowlane i inżynierskie, budowa i utrzymanie mostów.

Na Śląsku było pięciu studentów, którzy pojedynczo lub w grupach 2-osobowych uczestniczyli w budowach realizowanych przez Zakłady Budownictwa Mostowego Oddział Katowice i firmę ABF MOSTY z Katowic. W Czechowicach praktyka odbywała się na dwóch sześcioprzęsłowych wiaduktach długości 112 m, położonych nad torami kolejowymi. Są to obiekty z przęsłami z belek sprężonych kablobetonowych typu WBS. Wiadukty są remontowane ze względu na zły stan przęseł i górnych części podpór. Prace budowlane polegały na uniesieniu przęseł, rozebraniu elementów wyposażenia pomostów, rozkuciu konstrukcji przęseł i oczepów filarów, które później odbudowano w formie uciąglonej płyty pomostu. Zmodernizowano elementy wyposażenia pomostu, a na podporach wymieniono łożyska. W czasie odbywania praktyki w Katowicach studenci otrzymali zadanie opracowania technologii rozbiórki starego wiaduktu stalowego. Należało wydzielić elementy konstrukcyjne przęseł do ponownego wykorzystania. Układ tych elementów wymuszał zastosowanie dwóch dźwigów: kolejowego i samochodowego. Harmonogram prac rozbiórkowych musiał uwzględniać zamknięcia torów dla ruchu pociągów.

Studenci, którzy trafili na przebudowę ulicy Bocheńskiego w Katowicach, zetknęli się z budową 4-przęsłowego wiaduktu kolejowego długości 35 m, w ciągu 5-torowej linii kolejowej PKP. Wiadukt ma przęsła płytowe z betonu zbrojonego. Jest posadowiony na palach o średnicy 1,5 m i 1,2 m, długości 14 m. Technologia budowy wiaduktu polegała na wykonaniu w gruncie pali fundamentowych i ich zwieńczeń w poziomie terenu, a następnie zabetonowaniu przęseł wiaduktu w poziomie terenu. Ostatnim etapem budowy miało być "odkopanie" wiaduktu w czasie wykonywania robót ziemnych związanych z budową dwujezdniowej drogi przebiegającej pod nowo wybudowanym obiektem.

Przykładowy zakres prac studentów na tym obiekcie obejmował następujące zagadnienia:

- *Zaprojektowanie optymalnego rozwiązania montażu i demontażu opuszczanego deskowania płyty pomostu*. Należało ustalić wysokość klatek stanowiących podpory deskowania i dobrać odpowiednią liczbę robotników, tak aby zminimalizować objętość robót ziemnych, mając do dyspozycji dźwig 8 T.
- *Deskowanie gzymsu*. Należało zaproponować sposób wykonania deskowania gzymsu w formie powtarzalnych elementów z krawędziaków, desek, płyt pilśniowych i elementów montażowych PERI.
- *Zbrojenie płyty pomostu i gzymsów*. Na podstawie dokumentacji projektowej należało ustalić, czy wykonane zbrojenie jest prawidłowe, i dokonać wstępnego odbioru przed betonowaniem.
- *Betonowanie płyty pomostu*. Na podstawie dokumentacji projektowej należało obliczyć potrzebną ilość betonu, domierzyć ostatnie porcje mieszanki betonowej, skontrolować jej konsystencję i wykonać próbki sześcienne do badań wytrzymałościowych. Ważnym zadaniem było zorganizowanie procesu betonowania, aby betonomieszarki wyjeżdżały z betoniarni w określonych odstępach czasu w celu zapewnienia ciągłości betonowania, przy maksymalnym wykorzystaniu pompy do betonu.
- *Badanie zagęszczenia zasypki za przyczółkiem*. Za pomocą lekkiej sondy udarowej należało określić wskaźnik zagęszczenia zasypki i zadecydować o kontynuowaniu zasypywania przyczółka.
- *Próbne obciążenie wiaduktu*. Na podstawie danych z projektu próbnego obciążenia należało wyznaczyć na przęśle miejsca ustawienia lokomotyw stanowiących obciążenie próbne.

W Gdańsku czterej studenci uczestniczyli w budowie 2 obiektów w ciągu Trasy Sucharskiego, realizowanej przez Zakłady Budownictwa Mostowego OBM-4. Są to: estakada o konstrukcji płytowej, położona w łuku poziomym, oraz 3-przęsłowy wiadukt belkowy z betonu sprężonego długości 134 m. Po zapoznaniu się z dokumentacją projektową praktykanci uczestniczyli w pomiarach niwelacyjnych głowic pali, wytyczali lokalizację podpór tymczasowych, wykonywali obmiary robót oraz uczestniczyli w montażu elementów wyposażenia pomostu.

Bardzo ciekawe doświadczenia zebrali studenci, którzy w ramach praktyk brali udział w zabezpieczaniu wykopu fundamentowego o głębokości 6,5 m p.p.t. na budowie firmy AARSLEFF we Wrocławiu. Przy użyciu grodzic stalowych H2500 i kotwi iniekcyjnych zabezpieczano wykop wykonywany 3 m poniżej poziomu zwierciadła wody gruntowej. Aby uniknąć niebezpiecznych następstw w czasie zagłębiania grodzic w sąsiedztwie zabytkowych budynków, wciskano je metodą statyczną, przy użyciu specjalnego urządzenia kroczącego. Praktykanci uczestniczyli w pomiarach kontrolnych osiadań sąsiednich budynków, pomiarach wpływu wibracji na otoczenie i w pracach związanych z odwodnieniem wykopu.

Studenci, którzy odbywali praktykę w Krakowie i w Krzyżanowicach, byli na budowach skrzynkowych mostów sprężonych wykonywanych metodą betonowania nawisowego. Wykonawcą mostów przez Wisłę w ciągu projektowanej Trasy Zwierzynieckiej w Krakowie oraz przez Odrę w Krzyżanowicach jest Kieleckie Przedsiębiorstwo Robót Mostowych Oddział w Skoczowie. W czasie praktyki można było obserwować betonowanie i sprężanie kolejnych segmentów konstrukcji przęseł.

Praktyki w Ostródzie i Przeworsku dotyczyły problemów remontów i przebudowy istniejących obiektów mostowych. Są to zagadnienia ściśle związane ze specjalnością dyplomową studentów specjalności budowa i utrzymanie mostów. Na budowach prowadzonych przez ZBM Oddział Katowice i MOSTY ŁÓDŹ studenci mogli zweryfikować i sprawdzić swoją wiedzę teoretyczną.

Pobyt studentów na budowach mostowych był dla nich dobrą okazją do rozpoznania możliwości podjęcia przyszłej pracy zawodowej w mostownictwie. W przedsiębiorstwach przyjmujących studentów na praktykę można spotkać kadrę kierowniczą wywodzącą się spośród absolwentów Politechniki Rzeszowskiej, którzy wcześniej studiowali na specjalności mostowej. Wszyscy studenci byli życzliwie przyjmowani przez kadrę techniczną przedsiębiorstw. W wielu firmach podkreślano bardzo dobre przygotowanie teoretyczne i praktyczne studentów do wykonywania zawodu. Dowodem tego są listy referencyjne dla praktykantów i oferty ich zatrudnienia po zakończeniu studiów na specjalności mostowej Politechniki Rzeszowskiej.

Opiekun dydaktyczny
praktyk mostowych
Krzysztof Trojnar

PRASA O POLITECHNICE

Z okazji 50-lecia wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie ukazała się monografia autorstwa prof. Kazimierza E. Oczosia, długoletniego rektora PRz - czytamy w GW 4 października 2001 r. Zdaniem autora książka ma być hołdem dla tych wszystkich, którzy tworzyli rzeszowską uczelnię, pracowali dla niej i wspomagali jej rozwój.

Podobną informację zamieściły także Nowiny, Super Nowości i Dziennik Polski.

* * *

8 października 2001 r. GW opublikowała wywiad z Dyrektorem Ośrodka Kształcenia Lotniczego PRz, z którego dowiadujemy się m.in., że w lipcu br. OKL uzyskał certyfikat od Głównego Inspektora Lotnictwa Cywilnego na nieregularny przewóz pasażerów oraz na loty usługowe, w tym widokowe.

Samorząd Studencki Politechniki Rzeszowskiej po raz piąty zorganizował akcję "Pokój dla Żaka". **Każdy student, który nie otrzymał miejsca w akademiku, może dzięki niej znaleźć stancję, nie płacąc za pośrednictwo** - czytamy w SN 4 października 2001 r.

* * *

Trwają prace przy wznoszeniu Centrum Kultury Studenckiej przy Politechnice Rzeszowskiej. W czwartek, 20 bm. plac budowy przyozdobiły drzewka posadzone przez: Jerzego Zdradę, wiceministra edukacji narodowej, Wiesława Różyckiego, wicewojewodę podkarpackiego, oraz Tadeusza Markowskiego, rektora PRz - taką informację zamieściły SN 25 września 2001 r.

* * *

3 października br. w SN ukazał się artykuł pt. **Srebrna Politechnika** nt. XXI Mistrzostw Szkół Wyższych w Żeglarstwie w klasie Omega rozegranych w Wilkasach k. Giżycka w dniach 19-21 września 2001 r., w których zespół Politechniki Rzeszowskiej zajął drugie miejsce.

* * *

Immatrykulacja na Politechnice Rzeszowskiej to tytuł artykułu, który ukazał się w SN 9 października 2001 r. Czytamy w nim: **w poniedziałek (8 bm.) Politechnika Rzeszowska zainaugurowała 51. rok akademicki. W rzeszowskiej Filharmonii wręczono indeksy najlepszym studentom pierwszego roku. Jednocześnie odbyła się symboliczna reimmatrykulacja dwunastu studentów Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej, którzy rozpoczynając studia w 1951 roku, zainicjowali kształcenie wyższe na ziemi rzeszowskiej**. Informacje na temat inauguracji w PRz zamieściły także Nowiny, Dziennik Polski i Gazeta Wyborcza.

* * *

12 października 2001 r. w SN ukazał się obszerny artykuł pt. **Podniebna uczelnia**, w którym opisano okoliczności powołania w Rzeszowie Ośrodka Szkolenia Personelu Lotniczego oraz kolejne etapy jego działalności.

* * *

W dniu 19 października 2001 r. w Rzeszowie odbędzie się centralna inauguracja Sportowego Roku Akademickiego 2001/2002, połączona z rozpoczęciem obchodów 50-lecia działalności Studiów Wychowania Fizycznego i Sportu w strukturach polskich uczelni - poinformowały SN 17 października 2001 r.

Informację na ten temat zamieściły także Nowiny.

* * *

24 października 2001 r. w SN ukazało się zaproszenie na spotkanie otwarte z autorem książki "Politechnika Rzeszowska 1951-2001", prof. K.E. Oczosiem, w dniu 25 października br. o godz. 18^{00} w kawiarni Zespołu Sal Wykładowych PRz. **Autor książki przedstawi genezę i kulisy jej powstawania, a także przybliży problemy w niej ujęte** - czytamy w SN.

Jubileuszowy zjazd absolwentów Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska organizuje 8 września 2001 r. Politechnika Rzeszowska - poinformowały N 5 września 2001 r. Natomiast 19 września 2001 r. N zamieściły informację nt. jubileuszowego zjazdu absolwentów Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa PRz. Zjazdy absolwentów odbyły się w ramach obchodów 50. rocznicy wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie oraz 35-lecia WBiIŚ i 50-lecia WBMiL.

* * *

Politechnika Rzeszowska wzbogaciła się o sprawny technicznie samolot myśliwski MIG 23-MF - czytamy w N 24 września 2001 r. Samolot otrzymaliśmy od Agencji Mienia Wojskowego. **Stan techniczny samolotu pozwala na demonstracje urządzeń oraz instalacji pokładowych, umożliwia też tzw. zimny rozruch silnika. Pierwsze zajęcia z wykorzystaniem samolotu odbędą się za kilka miesięcy** - powiedział N prof. Marek Orkisz - kierownik Katedry Samolotów i Silników Lotniczych PRz.

Podobne informacje zamieściły także SN i GW.

* * *

Ośrodek Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej otrzymał Świadectwa Przewoźnika Lotniczego - poinformowały N 3 października 2001 r.

* * *

Latanie na ziemi to tytuł artykułu, który ukazał się w N 11 października 2001 r. Czytamy w nim: **Ośrodek Kształcenia Lotniczego dysponuje jednym z niewielu w naszym kraju symulatorem lotów**. Symulator opracowano i zbudowano na bazie samolotu wielosilnikowego M-20 "Mewa". **Urządzenie to wykorzystywane jest w końcowej fazie nauki pilotażu. (...)Symulator wykorzystywany jest też do badania wpływu niekorzystnych warunków na psychikę i zachowanie pilotów.**

* * *

W dniu 19 października 2001 r. w Centrum Kongresowym Politechniki Rzeszowskiej odbyła się oficjalna część centralnej inauguracji Sportowego Roku Akademickiego, podczas której uhonorowano najbardziej zasłużonych działaczy sportowych rzeszowskiego środowiska akademickiego. Informacje na ten temat opublikowały N 22 października 2001 r.

* * *

31 października 2001 r. w N ukazał się artykuł **Stypendium dla studenta** nt. rodzajów i zasad przyznawania świadczeń materialnych studentom Politechniki Rzeszowskiej. Czytamy w nim: **w PRz do wyboru mamy następujące stypendia: naukowe, specjalne dla osób niepełnosprawnych, socjalne oraz dopłaty do zakwaterowania i stołówki, a także zapomogi**.

W sąsiedztwie Politechniki Rzeszowskiej, przy al. Powstańców Warszawy, powstaje Centrum Kultury Studenckiej - taką informację zamieściło ERz w numerze październikowym. **Na początku drugiego kwartału 2002 r. nie tylko studenci Politechniki, ale także mieszkańcy naszego miasta będą tu mogli obejrzeć pierwsze filmy oraz wypić kawę w internetowej kawiarence czy kupić książki w studenckiej księgarni** - czytamy w ERz.

Opracowała
Iwona Ślęzak-Gładzik

Nasz student w Australii

na Światowym Kongresie Chemii

W dniach 1-6 lipca 2001 r. odbył się w Brisbane w Australii kolejny **World Chemistry Congress**, w ramach którego odbywały się jednocześnie obrady ***38th IUPAC Congress - Frontiers in Chemistry, 9th Asian Chemistry Congress, Asian Federation of Medical Chemistry Congress, Symposium on Chemical Education i Future Direction in Polymer Characterization***.

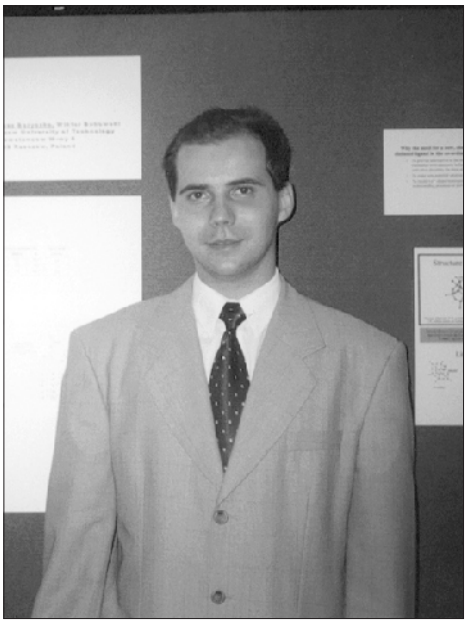

Bartosz Boryczko na kongresie.
Fot. własna

W 38th IUPAC Congress, odbywającym się w Brisbane Convention & Exhibition Centre, uczestniczył **Bartosz Boryczko, student V roku Wydziału Chemicznego Politechniki Rzeszowskiej**. Był on jedynym studentem z Polski, biorącym udział w tym międzynarodowym kongresie. Oprócz niego udział w kongresie wzięło siedmiu naukowców z naszego kraju: prof. U. Domańska-Żelazna (z Wydziału Chemicznego Politechniki Warszawskiej), prof. E. Grzywa (z Instytutu Chemii Przemysłowej i Wydziału Chemicznego Politechniki Warszawskiej), prof. Z. Łukaszewski (z Instytutu Chemii i Elektrochemii Technicznej Politechniki Poznańskiej), prof. B. Marciniec (Wydział Chemii UAM), prof. A. Okruszek i prof. S. Penczek (z Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN w Łodzi) oraz dr P. Staszczuk (z Wydziału Chemii UMCS).

IUPAC 38th Congress rozpoczął wykład inauguracyjny Yuan T. Lee, laureata nagrody Nobla z 1986 r., na temat: Recent Advances of Molecular Beam Studies of Chemical Dynamic. W trakcie kongresu wygłoszono osiem wykładów plenarnych (w tym trzy wygłoszone przez laureatów nagrody Nobla z dziedziny chemii), ok. 250 referatów sekcyjnych, a także przedstawiono ponad 600 posterów.

Obrady kongresu były prowadzone w pięciu sekcjach: *Materials Chemistry for the Future, Chemistry by Computer, Challenges for Drug Discovery and Development in 21st Century, Environmental Chemistry and the Greening of Industry, Modern Synthetic Chemistry*. Na forum tej ostatniej sekcji Bartosz Boryczko zaprezentował dwa postery:

- B. Boryczko, A. Bukowska, W. Bukowski, The effects of salen ligand structure on the regioselectivity of the addition of carboxylic acids to oxiranes (PE88),
- B. Boryczko, W. Bukowski, Immobilization of a salen system on glycidyl methacrylate copolymers (PE102).

Dla Bartosza Boryczki był to już drugi udział w Światowym Kongresie Chemii. Dwa lata temu, jako jeden z dziewięciu studentów z Polski, miał okazję uczestniczyć w 37th IUPAC Congress w Berlinie. Kiedy organizatorzy, zamykając wspomniany kongres, zapraszali wszystkich uczestników na kolejny IUPAC 38th Congress, mający się odbyć w 2001 r. w Brisbane, Bartosz Boryczko nawet nie przypuszczał, że będzie miał okazję jeszcze raz jako student uczestniczyć w tej światowej konferencji.

Udział Bartosza w IUPAC 38th Congress w Brisbane był możliwy dzięki grantowi w wysokości 1800$AUS(!), uzyskanemu od organizatorów kongresu, oraz dzięki wsparciu finansowemu prorektora ds. nauczania dr. hab. inż. Jerzego Potenckiego, prof. PRz, i kilku sponsorów prywatnych.

Ze względu na brak wolnych miejsc w samolotach na trasie do Brisbane bezpośrednio przed kongresem, swoją przygodę australijską Bartosz rozpoczął kilka dni wcześniej. Dzięki temu, korzystając z wolnego czasu, miał okazję poznać Brisbane i okolice, w tym wspaniały ogród botaniczny znajdujący się w centrum Brisbane czy ogród zoologiczny "Crocodile Hunter", znany z kanału telewizyjnego *Discovery*.

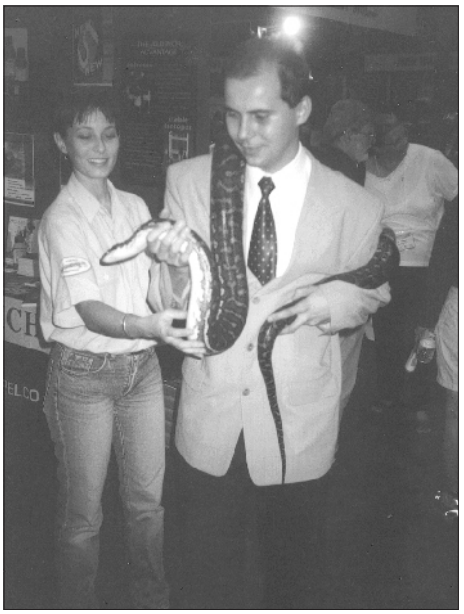

Australijskie atrakcje.
Fot. własna

Kolejny, *39th IPAC Congress* już za dwa lata w Toronto w Kanadzie. Może i tam nie zabraknie reprezentanta Koła Naukowego Studentów Chemii "ESPRIT".

Wiktor Bukowski
Opiekun Koła Naukowego Studentów Chemii "ESPRIT"

Info Kurier Samorządu Studentów

Adres Samorządu Studentów PRz: DS "Promień", ul. Akademicka 1, pokój 1, tel. 86 51 357

WYSTĄPIENIE TOMASZA OGÓRKA Przewodniczącego Samorządu Studentów PRz na inauguracji roku akademickiego 2001/2002

Magnificencjo Panie Rektorze,
Wysoki Senacie,
Szanowni Goście,
Drodzy Studenci!

Stoimy obecnie na progu nowego roku akademickiego. Rok ten jest dla nas wszystkich szczególnie wyjątkowy. Obchodzimy bowiem 50-lecie istnienia wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie.

Dla wielu z nas jest to rok wytężonej pracy, której celem jest osiągnięcie wykształcenia, pozwalającego na patrzenie w przyszłość z nadzieją na osiągnięcie sukcesu - czy to w życiu zawodowym, czy też prywatnym. Właśnie Uczelnia, w zamian za wytężoną pracę, pozwala spełnić nasze marzenia. Uczelnia, którą wybraliście - Politechnika Rzeszowska - jest uczelnią dużą, silną, pozwalającą nam - studentom z wiarą, ufnością i optymizmem planować tę przyszłość. Jestem dumny, że jako jeden z wielu mogę należeć do tej wielkiej rodziny, którą tworzy nasza Uczelnia.

Serdecznie witam w progach naszej Alma Mater młodszych kolegów. Z chwilą wręczenia Wam indeksów przez Jego Magnificencję Rektora staliście się prawdziwymi studentami, solą tej Uczelni. Zazdroszczę Wam tego momentu, tego dreszczyku emocji związanego z poznawaniem nowego, jeszcze tajemniczego środowiska.

Jako student V roku i przewodniczący Samorządu Studentów zdobyłem pewne doświadczenia, a kilkoma z nich teraz chciałbym się z Wami podzielić. Studiowanie w Politechnice Rzeszowskiej daje wiele możliwości aktywnego działania. Życie studenckie nie składa się tylko z nauki i zabawy - taki model studiowania byłby prosty i ubogi.

Lata studiów to najlepszy czas zdobywania samodzielności i umiejętności współdecydowania o wszystkich aspektach naszego życia. Ze swego doświadczenia wiem, że na początku studiów trudno nam nawet myśleć, jaki możemy mieć wpływ na uczelnię, w której studiujemy. Jednak po krótkim przystosowaniu się do nowych warunków należy śmiało rozejrzeć się, co by można zmienić na lepsze i gdzie popróbować swoich sił. W pojedynkę jednak można niewiele zdziałać - o wiele lepiej wstąpić do jednej z wielu na naszej Uczelni organizacji studenckich lub wystartować w wyborach do Samorządu Studentów. Przedstawiciele studentów obecni są bowiem na prawie każdym spotkaniu dotyczącym spraw studenckich. Nasi przedstawiciele zasiadają w komisjach dydaktycznych, radach wydziałów, Senacie, a także we władzach statutowych Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

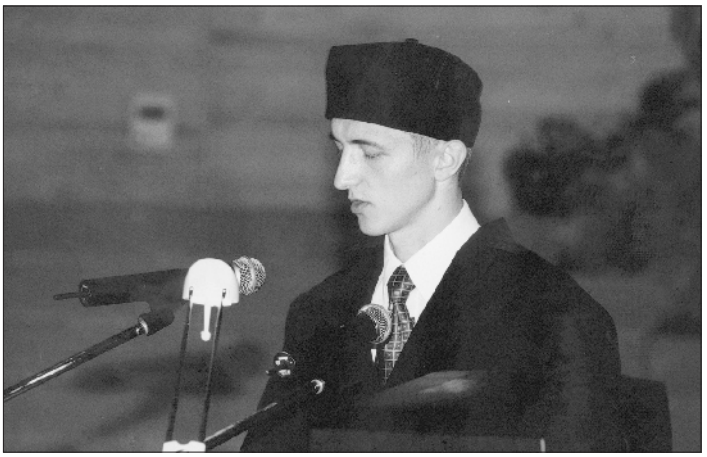

To my, studenci, rozdzielamy środki na pomoc materialną, dysponujemy miejscami w domach studenckich, współdecydujemy o ich remontach i odpłatności, opiniujemy programy studiów - mając w wielu sprawach głos równorzędny z głosem profesorów.

Tak wiele różnorodnych problemów, w których rozwiązywaniu uczestniczy Samorząd Studencki, pozwala na zdobycie doświadczeń i umiejętności - dodatkowych atutów w walce o pracę, których nie zaoferuje nam żaden kierunek kształcenia.

Choć praca w takiej organizacji pochłania mnóstwo cennego czasu, to jest to niezwykle pożyteczne i ciekawe hobby. Robimy to, by móc się rozwijać, mieć wpływ na to co nas dotyczy, uczestniczyć w rozwoju naszej Uczelni i z dumą mówić: "Jestem studentem Politechniki Rzeszowskiej". Naszym zadaniem jest, by tej szansy nie zaprzepaścić.

Kończąc swoją wypowiedź, najserdeczniej życzę Wam wszystkim powodzenia i wytrwałości w rzetelnej pracy na naszej Uczelni, a także wielu sukcesów w zdobywaniu i spożytkowaniu nabytej tu wiedzy.

Od Wyższej Szkoły Inżynierskiej do Politechniki Rzeszowskiej

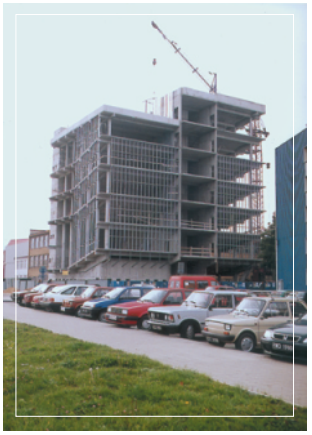

Fot. M. Misiakiewicz

Ruszajmy się

Sport Akademicki

Wspaniały sukces odnieśli żeglarze naszej Uczelni w trzecim swoim starcie na Akademickich Mistrzostwach Polski rozegranych w dniach 19-21 września na jeziorze Niegocin w Wilkasach k. Giżycka. W bardzo zaciekłej rywalizacji "wypływali" srebrny medal, pozostawiając w pokonanym polu kilka renomowanych załóg. W walce o złoto ulegli jedynie żeglarskiemu potentatowi, jakim bez wątpienia jest Politechnika Gdańska. O przegranej zadecydował przede wszystkim najwyższej klasy sprzęt, który mieli do swojej dyspozycji gdańszczanie. W trwających trzy dni regatach uczestniczyło 35 jachtów, rozegrano 13 wyścigów obfitujących w wiele dramatycznych wywrotek i awarii. Serdeczne gratulacje dla trenera Gorczycy i jego chłopców.

Stanisław Kołodziej

"Srebrni" żeglarze

"Srebrna" ekipa żeglarzy PRz. Od lewej: Marcin Iwanek (III ED), Łukasz Kałamarz (III CD), Sebastian Wojtas (IV SD), Paweł Jaworski (III ED), Marek Świgoń (V ED), Franciszek Gorczyca - trener SWFiS.

Fot. F. Gorczyca

Centralna inauguracja w Rzeszowie

W dniach 19-21 października 2001 r. środowisko rzeszowskie już po raz drugi było organizatorem Centralnej Inauguracji Sportowego Roku Akademickiego. Tegoroczna inauguracja została połączona z 50. rocznicą utworzenia Studium Wychowania Fizycznego w Polsce. Uroczystości zbiegły się z 50-leciem wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie. Dlatego też nasza Uczelnia była gospodarzem centralnej inauguracji. Centrum kongresowe PRz gościło przedstawicieli wszystkich ośrodków akademickich w kraju oraz władze ZG AZS z prezesem dr. Markiem Konopczyńskim na czele, a także zaproszonych gości. Uczestników spotkania serdecznie powitał pełniący rolę gospodarza prorektor PRz dr hab. inż. Jerzy Potencki, prof. PRz. Spotkanie było doskonałą okazją do uhonorowania kilkudziesięciu zawodników i działaczy naszego środowiska akademickiego odznaczeniami resortowymi - złotymi i srebrnymi odznakami AZS. W holu zespołu sal dydaktycznych kluby uczelniane AZS z Podkarpacia zaprezentowały swoje osiągnięcia, wątki historyczne i plany na przyszłość. Dużym zainteresowaniem cieszyło się stoisko naszego klubu uczelnianego, na którym wspólnie z SWFiS wyeksponowaliśmy m.in. plansze i makietę przyszłego Centrum Sportowo-Dydaktycznego. O godz. 16.00 wszyscy uczestnicy i goście przenieśli się do hali ROSiR, gdzie w ramach regionalnego święta sportu mogli oglądać pokazy tańca nowoczesnego, karate i fitnes. Główna część centralnej inauguracji, a mianowicie konferencja naukowa "50 lat Studium Wychowania Fizycznego w Polsce", odbyła się w dniach 20-21 października br. w Iwoniczu Zdroju.

Stoisko KU AZS PRz

Tekst i fot. Stanisław Kołodziej

Autorzy tekstów:

mgr Ilona Bobko
Kierownik Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

dr inż. Wiktor Bukowski
Katedra Technologii i Materiałoznawstwa Chemicznego

prof. mgr inż. Andrzej Jarominiak
Kierownik Katedry Mostów

mgr Stanisław Kołodziej
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

mgr Marta Olejnik
Główny Specjalista ds. Organizacji
Sekretarz Rektora

dr hab. inż. Jerzy Potencki, prof. PRz
Prorektor ds. Nauczania

mgr Iwona Ślęzak-Gładzik
Biuro Rektora

mgr inż. Bronisław Świder
Kierownik Samodzielnej Sekcji Rozwoju Kadry Naukowej

dr inż. Krzysztof Trojnar
Katedra Mostów

dr inż. Jan Zacharzewski
Katedra Mechaniki Stosowanej i Robotyki

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny:
Ewa Dziuban
Cecylia Heneczkowska
Jadwiga Kaleta
Marta Olejnik
(redaktor naczelny)
Mieczysław Płocica
Marcin Gębarowski
Bronisław Świder

Adres Redakcji
Politechnika Rzeszowska
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2, bud. A
pok. 105, tel. 854-12-60

Wydawca
Politechnika Rzeszowska
im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2

Łamanie i skanowanie zdjęć
Oficyna Wydawnicza PRz

Autor zdjęć na pierwszej stronie
Marian Misiakiewicz

Druk
Drukarnia Oficyny Wydawniczej PRz
zam. 83/01

ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 800 egz.

Cena: 2 zł